

Reggeli Ujság

Noviszád, 1940 május 8, szerda

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

21. évfolyam 126. szám

Enyhült a válság Délkeleten

Olaszország nem tett háborús intézkedéseket — Jugoszlávia és szomszédainak szilárd kapcsolatait az álhírek nem érintik — írja a Stefani-iroda

Berlinből jelenti a német távirati iroda: Hitler kancellár és Gusztáv svéd király levélváltásának hírére a svéd közvélemény és a svéd politikai körök látható meglepedéssel vették tudomásul. A levélváltásban általában Svédország semlegességének újbóli megerősítését látják. A svéd külügyminisztérium részéről közölték, hogy a levélváltás alkalmából svéd oldalról ismételt hangneme Svédországnak azt a szándékát, hogy a lehetőséghez képest megőrizze semlegességét. Német részről közölték, hogy Svédország semleges állásában továbbra is kívánják tartani.

A NÉMET SAJTÓ A FÖLDKÖZI TENGERI HELYZETRŐL

Berlinből jelentik: A német sajtó továbbra is a legnagyobb figyelemmel foglalkozik azokkal a hírekkel, amelyek Anglia fellépéséről számolnak be a Földközi-tengeren. A lapok mindenekelőtt utalnak arra a rendkívüli nagy feszültségre, amely Délkelet-Európában keletkezett. Egyik riasztó hír a másikat követi — írja a Berliner Börsenzeitung — és mind különösebb alakban jelentkezik az a kísérlet, hogy e terület nemzeti eszabításokkal vagy fenyegetésekkel rábírák a nyugati hatalmaknak a háború kiterjesztésére irányuló politikája támogatására vagy legalább is türesére. A lap ismerteti a skandináviai és délkelet-európai lapvéleményeket, amelyek szintén azt a nézetet fejezik ki, hogy már a legközelebbi napokban várható a nyugati hatalmak valamely kétségbeesett lépése. Nem tudni — írja a lap — hol fog ez a lépés megtörténni, de egyöntetű elfogás szerint már elhatározták a dolgot, valamint azt is, hogy a nyugati hatalmak e lépésük során tölteszik magukat a semlegességi jogokon.

A Lokalanzeiger megállapítása szerint az angol támadással való fenyegetések mindenekelőtt a Földközi-tenger vidéke ellen irányulnak. A lap azonban azon a véleményen van, hogy meg kell várni, megtörténné-e a Földközi-tengeren az angol támadás vagy pedig az odacímzett fenyegetések csak leplezni akarnak valamit.

A »TÁVOLI HÁBORU«

A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint a háború kiterjesztésére irányuló

angol politika célja újból az a törekvés, hogy — miután Angliát Norvégiában súlyos csapás érte — most megint visszatérhessenek a távoli háború megvalósításához. A

A jugoszláv-olasz barátság szilárd

Beográdból jelenti a Stefani-iroda: Jugoszláviában a riasztó hírek okozta nyugtalanság lassanként eloszlik. A beográdi lapok megállapítják, hogy az a barátság, amely Jugoszláviát a szomszédállamokhoz fűzi, sokkal szilárdabb, semhogy a propaganda-terjesztette hazugsághírek érinthetnék. A Politika kifejti, hogy a beográdi szerződés a mostani válságos pillanatokban is beigazolja majd, milyen szilárdak a kapcsolatok Olaszország és Jugoszlávia között. Jugoszlávia semlegessége sarkpontja a jugoszláv külpolitikának — írja a tudósító.

Az állandó jugoszláv-német kereskedelmi bizottság tanácskozásával kapcsolatban a beográdi lapok berlini levelezői azt írják, hogy Németország Délkelet-Európát úgy tekint, mint saját tudejét és nem enged meg, hogy ezekhez az országokhoz hozzányuljanak.

A német hadijelentés

Berlinből jelentik: A német védő főparancsnoksága közli:

Narvikban a helyzet eddig nem változott. Német harc repülőgépek angol hadoszlopokat bombáztak és gépfegyverrel tüzeltek rájuk. A hadoszlopokat szétszórták.

Egy Narvik előtt horgonyzó cirkáló közepes kaliberű bombatalálattal ért. Egy Sunderland-vízirepülőgépet bombatalálattal elsüllyesztettünk. A Namsos és Grong felől északra előretörő német csapatok elérték Mosjøent.

Egy német tengeralattjáró vadász-hajóraj a Skagerrakban elsüllyesztett egy ellenséges tengeralattjárót. Német vadászrepülőgépek két angol repülőgépet a Német-Öböl előtt lelőttek.

A nyugati arcvonalon nincs különösebb esemény.

A NORVÉG DRÁMA UTOLSÓ FELVONÁSA

Rómából jelenti az Avara: Az olasz lapok azt írják, hogy a norvég dráma utolsó felvonása Narvik

nyugati hatalmak sajtója egyáltalán nem titkolja, hogy Anglia és Franciaország távoli háborúra törekszik, mert eredetileg is ilyen háborút kívánt.

ENYHÜLT A VÁLSÁG

Londonból jelentik: Az Evening Standard római jelentése szerint az utóbbi napok válsághangulata most már enyhült. Rómában és az észak-olaszországi városokban nem tettek intézkedéseket légi támadások esetére, óvóhelyeket sem létesítettek és elsötétítést sem rendeltek el. Az olasz kereskedelmi hajók mindenütt kinn vannak a messzi tengereken.

LONDON CÄFÖL

A Balkánra vonatkozó híresztelésekkel kapcsolatban jól tájékozott angol körökben kijelentik, hogy Anglia ezeket a híreket határozottan megcáfolja. Ezekkel a hírekkel azt akarják elhitetni, hogy Anglia Görögországon át meg akarja támadni a Balkánt. Ezeket a híreszteléseket különben Törökország is megcáfolta.

körül játszódik majd le, amely felé a német csapatok gyorsan haladnak előre. A Popolo di Roma rámutat arra, hogy több francia és angol lap maga is beismeri, hogy a szövetséges csapatok nehezen tudják megakadályozni a közép-norvégiai német haderőnek a narviki helyőrséggel való egyesülését. Németország politikai és gazdasági hatalma tehát ismét erősebb lesz a demokráciák szelhámoskodásainál — írja a lap.

FELSZABADUL A SVÉD VASÉRC UTJA

A Reuter-iroda a finn rádió közlő hírére közli: Az ideiglenesen szigorú tél elmúltával a Boteni öbölben a jégkéreg mozgásnak indult és valószínű, hogy Svédország és Finnország között rövidesen megindul a tengeri forgalom. Ezzel felszabadul az az út, amelyen a svéd vasércet Lulea kikötőjén keresztül Németországba szállítják.

AZ ANGOL NAGYKÖVET RÓMAI TÁRGYALÁSAI

Londonból jelentik: Sir Percy Lorain angol nagykövet kéthónapos távollét után hétfőn visszaérkezett Rómába. A nagykövet állítólag azonnal érintkezésbe lép a vezető olasz diplomáciai körökkel. Londonban úgy látják, hogy a földközi-tengeri óvintézkedések nem éleztek ki a feszültséget Olaszországgal, amely ez ellen nem emelt óvást, csupán nem hivatalos formában érdeklődött az angol intézkedések céljai felől. Az angol kormány továbbra is azon fáradozik, hogy eloszlasson minden félreértést, amely ronthatja a két hatalom közti viszonyt.

ANGOL KÉRDÉS RÓMAHOZ

Rómából jelentik: Mértékadó diplomáciai körökben úgy tudják, hogy az angol nagykövet az olasz kormányt megkérte, hogy nyújtott át, amelyben határozott választ kíván arra a kérdésre, vajon Olaszország teljesen semleges-e. Anglia ugyanis Olaszország jelenlegi magatartását semlegességi szempontból nem tartja teljesen kielégítőnek, különös tekintettel a háborús blokádkérdésében elfoglalt álláspontjára és azokra a hivatalos jellegű nyilatkozatokra, amelyek a Berlin-Róma tengely tekintetében elhangzottak. Az olasz sajtó egyébként a földközi-tengeri helyzetet változatlanul tartja.

AZ AMERIKAI MEGBIZOTT ELHAGYJA BERLINT

Newyorki lapjelentések szerint Kirk, Amerika diplomáciai megbízottja még e héten elutazik Amerikába. Utközben néhány napot Rómában tölt.

MOSZKVA CÄFÖLJA A CSAPATÜSSZEVEONÁSOK HIRÉT

Moszkvából jelentik: Illetékes helyen megcáfolják több angol és amerikai sajtóügynökségnek azokat a jelentéseket, hogy a szovjet állítólag 6-8 hadosztályt vont össze a Kárpátok vidékén, a szovjet-román határ északi szakaszán.

A kirobbanás veszélye elmúlt

A Szenszék és Washington közvetít a földközítengeri kérdésben — Lloyd George alacsonyrendűnek nevezi a szövetségesek hadvezetését

Párisból jelenti az Avala: A francia sajtót tovább foglalkoztatja az a kérdés, vajjon Olaszország harcba bocsátkozik-e Németország oldalán. Általános az a vélemény, hogy Németország mindent megtesz, hogy Olaszországot a maga oldalára állítsa. Blum a Populaire-ben annak a véleményének ad kifejezést, hogy Olaszország csak Németországgal egyetértésben indíthatna katonai akciót. Az olasz katonai lépést Blum nézete szerint nagyarányú hadműveletek követnék a nyugati fronton. A veszély tehát Európa két pontján egyszerre jelentkezik.

Az Ordre szerint az, hogy Olaszország nem hadviselő fél, csak annyit jelent, hogy az olasz pusák és ágyúk még nem szólaltak meg. A »nem hadviselő fél« fogalma nem jelenti azt, hogy Olaszország nem akar befolyást gyakorolni a katonai eseményekre. A lap annak a véleményének ad kifejezést, hogy ezt a fogalmat a két totális állam együttműködése hozta létre.

IRONSIDE A VISSZAVONULÁS OKAIRÓL

Londonból jelenti az Avala: Hétfőn, néhány órával a szövetséges csapatoknak egy északi kikötőben történt kihajózása után Ironside tábornok, a norvégiai angol haderő főparancsnoka, beszédet intézett a szövetséges csapatokhoz. Mindnyájan tudjátok — mondotta — hogy milyen feltételek mellett harcoltak csapataink Norvégiában, nemcsak a németek, de az időjárás ellen is. Ne higgyétek, hogy kénytelenek vagyunk Norvégiából visszavonulni.

A visszavonulást magasabb szempontok követelték. Ti a szövetséges csapatok elővédjei voltatok. Mi azt hittük, hogy mindazt rendelkezésekre bocsáthatjuk, ami a korszerű hadviseléshez szükséges. Repülőgépeket és gépesített csapatokat akartunk számotokra küldeni, amelyekkel az ellenség nagy mértékben rendelkezik. De nagyon jól tudjátok, hogy az időjárás ellenünk fordult.

Ezután Pegett tábornok szólt fel és kiemelte, hogy az angol csapatok 170 kilométerre voltak támaszpontjaiktól, közvetlen érintkezésben az ellenséges csapatokkal, amikor parancsot kaptak a visszavonulásra.

VACSORA ESSER TISZTELETÉRE

Budapestről jelenti: A Budapestben tartózkodó Esser volt német miniszter, a birodalmi propagandaminisztérium idegenforgalmi államtitkára tiszteletére a magyar idegenforgalmi központ vacsorát adott. A vacsorán az államtitkár az üdvözléseket megköszönve, hangsúlyozta, hogy a magyar és a német népet hagyományos barátság fűzi össze és ez a barátság a két nemzet közti idegenforgalmat a közelmúltban igen jelentőssé tette. Ma háboru van Európában — mondotta — és földrésztünk nehéz kőd ül meg, amely érez-

tetí hatását az idegenforgalom terén is, remélhető azonban, hogy ez a kőd hamarosan eloszlik és helyreáll az a béke, amelyet Hitler meg akar teremteni. Ezzel a békével helyreáll majd a két állam közti teljes idegenforgalom is.

EGYPTOM VÉDŐINTÉZKEDÉSEI

Kairóból jelenti: Az egyiptomi miniszterelnök, katonai kormányzó jóváhagyásával kiadott ki, amelynek értelmében senki sem hagyhatja el Egyiptomot és senki sem jöhet be Egyiptom területére, ha erre nincs külön engedély a kormánytól. A rendelet szerint mindenki, akinek fegyvere, robbanóanyaga vagy olyan anyaga van, amelyből bombát lehet készíteni, köteles ezt május 15-ig a hatóságoknak bejelenteni, ellenkező esetben nyolc évig terjedő fegyházbüntetéssel sújtják.

Az illetékes hatóságok felhatalmazást kaptak házkutatások tartására. Mindezek az intézkedések összefüggésben állnak az egyiptomi kormány erőes intézkedéseivel, amelyekkel az egész országban fokozni akarja a közbiztonságot.

Különösen fontos óvintézkedéseket fogantatosítottak a szuezi csatorna környékén. A csatornában állandóan különleges hajók teljesítenek szolgálatot, tekintettel arra, hogy a csatornában esetleg aknákat helyezhetnek el.

A NÓTA VÉGE

Newyorkból jelenti: A Journal

A kirobbanás veszélye elhárult

Párisból jelenti: A délkelet-európai és a földközítengeri helyzetet továbbra is bizonytalannak ítélik

a nagy kirobbanások veszélye pillanatnyilag elhárult és a státuskvó fenntartása érdekében dolgozó tényezők most már megjavult kilátások mellett fejthetik ki erőfeszítéseiket. Általános meggyőződés az, hogy az Egyesült Államok diplomáciai közbelépése a legkedvezőbb lélektani pillanatban következett be és valamennyi érdekelt államra nagy hatással volt.

A francia sajtó továbbra is mérlegeli az olasz beavatkozás esélyeit. A Temps szerint kétségtelen, hogy az olasz kérdés még semmilyen irányban sem dől el és Mussolini teljesen ura elhatározásainak.

A Paris Midj értesülése szerint Rómában a feszültség megnyugvása és némi bizakodás észlelhető.

Az angol hajóhad az Aegei Tengeren

Stockholmból jelenti: Az Af-tombladet tudósítójának jelentése szerint a földközítengeri angol hajóhad nagy részét az Aegei-tengeren összpontosították. Az alexandriai kikötőben tartózkodó kereskedelmi hajók parancsot kaptak,

American Lloyd George »Chamberlain dicsekvése félrevezeti az angolokat« című cikkét közli. Lloyd George felsorolja Chamberlainnek és az angol hivatalos helyeknek a norvég hadjárat alatt tett mindazokat a jóslatait, amelyek nem váltak be és felveti a kérdést, ki ad majd hitelt a jövőben a hivatalos közleményeknek. A nóta vége a sok dicsekvés után a Norvégia sikeres kiűritéséről szóló közlemény volt. Ez jellemzi a szövetségesek tehetetlenségét, akiknek hadvezetése reménytelenül alacsonyabbrendű, mint hatalmas ellenségük hadvezetése.

CHAMBERLAIN NEM MARADHAT A HELYEN

Londonból jelenti: Ifjoni politikai körök véleménye szerint Chamberlain kormánya mai összejövetelében nem maradhat a helyén. Távozása ugyan nem következik be okvetlenül ezen a héten, de minden bizonnyal a legközelebbi jövőben.

A Daily Telegraph nézete szerint Chamberlain az alsóházban nyilatkozik arról a kérdéssel is, vajjon célszerű és időszerű lenne most változtatásokat végrehajtani a fennnagyi hivatal első lordjának hálaskörében. A lap úgy tudja, hogy a miniszterelnök kifejti, miért nem kockáztatnak túlságosan számotlövő tengeri veszteségeket. Előrelátható — írja a lap — hogy Chamberlain a kormány földközítengeri politikájáról is nyilatkozik majd.

meg Párisban, de politikai körökben úgy vélik, hogy

A változás egyik főokát a szövetségi diplomácia délkelet-európai tevékenységében kell keresni.

A SZENTSZÉK ÉS AMERIKA KÖZVETIT

Rómából jelenti: A földközítengeri helyzet kérdésében sürgős közbelépés várható, Washington és a Szenszék együttes fellépése útján.

álljanak készen, hogy csapatszallásra felhasználhassák őket.

Ugyanez a jelentés közli, hogy Törökország hajóhadát a Dardanellák mellett összpontosítja és a partok mentén erős török csapatrészeket vonnak össze.

SZOVJET-SVÉD KERESKEDELMI TÁRGYALÁSOK

Stockholmból jelenti: A szovjet—svéd kereskedelmi tárgyalások — miután az előzetes megbeszélések eredménnyel fejeződtek be, — rövidesen megkezdődnek. Néhány nap óta Moszkvában tartózkodik a svéd kormány megbízottja, aki megindítja a két állam árucseréjének kibővítésére irányuló tárgyalásokat. Legközelebb főbtagu svéd kereskedelmi küldöttség utazik Moszkvába.

Rómából jelenti: Az olasz lapok londoni tudósítói szerint az angol fővárosban cáfolják az angol-szovjet kereskedelmi tárgyalások megszakadásáról szóló híreket.

A NORVÉG HADIFOGLYOK SORSA

A Havas-iroda oszloí jelentése szerint a németek nem küldik Németországba a norvégiai hadifoglyokat, hanem a 16 éven aluliakat és 60 éven felülieket szabadonbocsátják, a többiek pedig közmunkára használják fel, illetve gyűjtőtáborokban helyezik el.

HABSBURG OTTÓ VISSZATÉRT EURÓPÁBA

Londonból jelenti: Habsburg Ottó hosszabb amerikai tartózkodás után az American Clipper óceánjáró repülőgép fedélzetén visszaindult Európába.

VÉDELMI MUNKÁLATOK LUXEMBURGBAN

Brüsszelből jelenti az Avala: Luxemburgi jelentések szerint az ottani munkásságot felhívták, hogy vegyenek részt a nemzetvédelmi munkálatokban.

Magyar vendégek Beográdban

Beográdból jelenti: Hétfőn este tíz órakor a menetrendszerű budapesti gyorsvonattal Beográdba érkezett báró Láng Boldizsár nyugalmazott tábornok, a magyar főrendiház tagja, a jugoszláv-magyar társaság elnöke és az interparlamentáris unió magyar nemzeti csoportjának elnöke feleségével, valamint Kállay Miklós nyugalmazott földművelési miniszter dr. Borsódi István a jugoszláv-magyar társaság titkára és Zilahi-Sebess Jenő miniszteri tanácsos a miniszterelnökségi sajtóiroda főnökhelyettese kíséretében. A magyar vendégek

Gyuristics Vojin beográdi városelnök meghívására érkeztek a jugoszláv fővárosba.

Báró Láng és kíséretének tagjai tegnap az Avalán voltak, ahol megkoszorúzták az ismeretlen Hős sírját. Utána Gyuristics Vojin városelnök ebédet adott az avalai szállóban a vendégek tiszteletére.

Hitler tiszteletben tartja Svéd-országot semlegességét

Német repülőgépek százai szállítják a csapatokat Narvikba -- Az amerikai vezérkar főnöke ellenséges támadás lehetőségét mérlegeli

Stockholmból jelentik: A svéd távirati iroda közli, hogy a svéd külügyminiszter megerősítette azt a német forrásból származó hírt, amely a svéd király és Hitler kancellár levélváltásáról számolt be. A svéd külügyminiszter hangsúlyozta, hogy Svédország ragaszkodik semlegességének fenntartásához és Németországtól biztosítékot kapott arra vonatkozóan, hogy Svédország semlegességét tiszteletben tartja.

A SVÉD HADSEREGFŐPARANCSNOK BESZÉDE

Stockholmból jelentik: Arvid Ericsson, a svéd hadsereg főparancsnoka hétfőn este Stockholmban rádióbeszédet mondott a nemzetvédelmi szolgálatról. Ha a körülmények arra kényszerítenének, — mondotta, — hogy fegyvert ragadjunk, tisztában vagyunk azzal,

hogy a háború veszteségeket és kárt okozna. Ezeket a károkat azonban a svédek később helyreállítanák, megőrizve szabadságukat, míg a külföldi gyámkodás alatt szabadságunkat elveszítjük. A svédeknek bátorságot és határozottságot kell mutatniuk. Meg akarjuk őrizni cselekvési szabadságunkat, hogy Svédország szabad és független maradjon.

A németek folytatják előnyomulásukat

A Stefani-iroda jelentése szerint a gépesített német osztagok folytatják előnyomulásukat Namsos-tól északra és egyenesen Mosjøen felé tartanak. Az a londoni hír, amely szerint Mosjøenben angol és francia csapatok tartózkodnak, nem felel meg a valóságnak. Narvik vidékén a németek folytatják állásaik megerősítését. A német légi haderő több helyen bombázta az angol és francia csapatokat. A német repülők légi támadásaikkal állandóan zavarják a francia-angol összeköttetéseket és megakadályozzák, hogy a szövetséges csapatok állásaikban berendezkedjenek. Azt hiszik, hogy a mozgósított norvégiek száma Észak-norvégiában mindössze 20.000 ember.

A NÉMETEK ELFOGLALTAK MOSJÖEN ÉS MO VÁROSÁT

Stockholmból jelenti a német távirati iroda: A Stockholms Tidningen tudósítója közli, hogy a német csapatok elfoglalták a Trondheimtől 250 kilométernyire északra fekvő Mosjøen és Mo városokat.

Berlinből jelenti a német távirati iroda: A német csapatoknak a délnorvégiai trisilj körzetben történt előnyomulása során megállapították, hogy a német osztagok nem rendes norvég sorkatonasággal, hanem a volt finn önkéntesek különböző nemzetiségű elemeiből álló csapatával harcoltak, amelynek parancsnoka egy svéd őrnagy volt. Ezt az önkéntes csapatot a harcok során német részből felmorzsozták. A csapat maradványa észak felé a hegyekbe menekült, többen pedig állépték a svéd határt.

Rigából jelenti a Stefani-iroda: Stockholmból érkezett hírek szerint a németek Délnorvégiából repülőgépeken állandóan csapatokat szállítanak Narvikba. Néha száz nagy csapatszallító repülőgép indul el egyszerre a Narviknál álló német csapatok megerősítésére. (A. A.)

NORVÉG HARCTERI JELENTÉS

A Reuter-iroda közli a norvég távirati iroda jelentését, amely szerint a norvég csapatok Röros és Stören között még mindig kitartanak. Mintegy 250 főből álló német csapat hétfőn áthaladt Röroson. Elverumtól északra a norvégiek visszavonultak, mint-hogy erre a szövetségesek eltávó-zása után parancsot kaptak. Azt hiszik, hogy ezek a csapatok feloszlának.

KOHT NYILATKOZATA

Londonból jelenti az Avala: Koht norvég külügyminiszter hétfő esti rádiónyilatkozatában többek között ezeket mondotta:

— A kiválóan felszerelt és jó öltözékű északi norvég hadsereg még sértetlen és kész a szövetséges haderő támogatása mellett tovább harcolni a német hódító ellen. Egy angol tiszt kijelentette előttem, hogy közép-norvégiai csapataink emberanyaga kiváló volt, de hiányzott a megfelelő felszerelésük. Ez igaz. Északi hadseregünk felszerelése azonban kitűnő, csupán léghárító fegyverekre és repülőgépekre van szükségünk. A jövő a szövetségesek elhatározásától függ és meg vagyok győződve, hogy mielőtt lehetséges, segítségünkre sietnek. Türelmeseknek kell lennünk és nem várhatunk mindent 24 óra alatt. A szabad Norvégia mindaddig nem biztosítottó, amíg a háború véget nem ér.

Koht ezután mosolyogva ezt mondotta: Ha a szövetségesek elhagyják Norvégiát, rám a gyűjtőtábor vár. Végül kijelentette, hogy nézete szerint jelenleg mintegy 50—100.000 főnyi német haderő van Norvégiában.

Oslóból jelenti a német távirati iroda: A norvég közvélemény egyhangulag elítéli Koht londoni rádióbeszédét. Norvég illetékes körök és a sajtó Koht ellen foglalnak állást. (A. A.)

»TECHNIKAI OKOKBÓL«

Párisból jelenti az Avala: A francia kamara hadügyi bizottságának elnöke hétfőn este rádióbeszédben foglalkozott a norvégiai eseményekkel. Szerinte a narviki győzelemmel Németországra halálos csapást mértek, mert hajótérfogatának egyharmadát elvesztette. Ha az angolok úgy határoztak, hogy e pillanatban lemondanak a délnorvégiai hadműveletek szempontjából elengedhetetlenül fontos Trondheim elfoglalásáról — mondotta — ez tisztán technikai okokból történt, amelyekről nem vitakozhatunk. Minden demokrácia alapelve, hogy szembenézzon a valósággal, akár kellemes, akár kellemetlen. A világháború alatt sok kellemetlenség ért bennünket, de végül mégis mi győztünk. A norvégiai harc hosszú lesz és minden áldozatra készen kell állnunk.

ELSÜLYESZTETT HADIHAJÓ

A Havas-iroda párisi jelentése szerint az ellenséges repülők május 3-án az Északi-tengeren megtámadtak egy csapatszallítmányt. Egyetlen szövetséges hajó sem sérült meg, de a repülők a szállítmányt kísérő Bizon rombolóhajót elsüllyesztették. A legénység nagy részét sikerült megmenteni. (A. A.)

Londonból jelenti: Hivatalosan közlik, hogy a Grom lengyel torpedórombolót a norvég partok mentén ellenséges bombatalálat elsüllyesztette. A Reuter-iroda közli,

Amerika fegyverkezésének szükségessége

Newyorkból jelenti az Avala: Strong tábornok, az amerikai vezérkar főnöke, az amerikai hadimérnökök gyűlésén többek között ezeket mondotta:

— Helyi haderőnk számos esetben nem elegendő arra, hogy megakadályozza a támadót az amerikai támaszpontok elfoglalásában. Ezt mindig szem előtt kell tartanunk és ezért kell minél jobban felfegyverkezni, hogy lehetetlenné tegyük az Egyesült Államok területének minden megsértését.

Strong tábornok ezután felsorolta azokat a területeket, amelyek az ellenfél hódítási céljai lehetnek. Ezek szerinte: Új-Zéland, Portorico, Trinidad, Natal, Cuba, Jamaica és Mexikó. Ha az ellenségnek sikerülne e területek bármelyikén megvetnie a lábát — mondotta — ez nemcsak az illető országra, de egész Amerikára veszedelmet jelentene. Ennek következtében állandóan nagy szárazföldi haderővel, nagy hajóhaddal és légi haderővel kell rendelkezni, hogy adott esetben mi is alkalmazhassuk a villámháborút.

A FRANCIÁK NEM LÁTTAK ELLENSÉGET NORVÉGIÁBAN

Londonból jelenti az Avala: Vasárnap egyik nyugatskóciai kikötőben Norvégiából hazatért franciacsapatok szálltak partra. Egy francia őrnagy a Reuter-iroda tudósítójának ezeket mondotta: Tíz nap alatt, amíg Norvégiában voltunk, egyetlen katonát sem láttunk. Annak a helységnek a lakossága, ahol partraszálltunk, rendszerint hajnalban a környező erdőkbe menekült a német repülők bombái és géppuskái elől, amelyek fizes csoportokban egész nap bombázták ezt a helyet. Nappal az angol és norvég csapatokkal együtt

esetén vegyen be 1-2
ASPIRIN
tablettát
Nincs más orvosság
„Aspirin” elnevezéssel, csak
a „Bayer”-féle Aspirin.
Ogl. reg. pod 5 br. 37692 od 22. XII. 1939.

hogy a lengyel hadihajó egénységéből egy tiszt és 65 közlegény hiányzik. Hír szerint a brit kormány az elpusztult hadihajó helyett egy most épülő angol torpedórombolót átenged a lengyeleknek.

ROOSEVELT NYUGTALAN

Washingtonból jelenti a Havas-iroda: Roosevelt elnök Washingtonba való visszaérkezése után kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy azért rövidítette meg hydeparki tartózkodását, mert nyugtalanította az európai helyzet bizonytalansága.

Amikor megkérdezték tőle, vajon beavatkozik-e Olaszország a háborúba, azt felelte, hogy hétfőn délután telefonbeszélgetést folytatott Washingtonnal, de onnan kevesebbet tudott meg, mint az újságokból.

mi is az erdőkben rejtőztünk el. Sajnálom, hogy eltávoztuk Norvégiából anélkül, hogy harcba becsáfolnánk volna az ellenséggel.

NEM ALAKITJÁK AT A ROMÁN KORMANYT

Bukarestből jelenti az Avala: Mértékadó helyen cáfolják a román kormány átalakításáról külföldön elterjedt híreket. Ezek a hírek — mondják Bukarestben — teljesen légből kapottak.

Bukarestbe hétfőn török gazdasági bizottság érkezett, amely tárgyalásokat folytat a román gazdasági körökkel. A megbeszéléseket török részről a bukaresti török követ vezeti.

Olaszország kitarít a beográdi paktum mellett

A balkáni és közelkeleti helyzet a Jugoszláv sajtó megvilágításában — Dalmácia la ossága tudja kötelességét — állapítja meg egy szpliti lap

A Szplitben megjelenő »Glasz Primorja« című lap legutóbbi számában a következő cikket közölte amely kifejezője a dalmáciai nép hangulatának:

»Dalmácia nagy, igazi és hazafias szíve az elmúlt napokban nyilatkozott meg igazán. Abban az órában, amikor a nemzetközi arénán súlyos események játszódnak le, amikor nemzetek véres játékokat üznek, amit háborúnak neveznek, a dalmátok megmutatták öntudatukat, egyöntetűségüket, hogy

védelmesei lesznek hazájuknak és szülőföldjüknek.

Az elmúlt napokban összes párt-politikai, vallási és osztály különbségeink a tengerbe estek. Közöttünk

mától kezdve nincsenek ilyen ellentétek. Előttünk ma csak egy sókkal magasabb cél lebeg: az állam, annak szabadsága és függetlensége. Ez az, amit az elmúlt napokban hallani lehetett minden embertől, aki elhagyta otthonát, családját, munkáját és sietett oda, ahova ebben a pillanatban a fiatal és erős férfiakat hívják.

A cikk további részében hangoztatja, hogy minden dalmáciai földműves, munkás vagy polgár tekintet nélkül belpolitikai nézeteire, tudatában van kötelességének a király és haza irányában és teljesen készen áll arra, hogy tettel is bizonyítsa ezt, ha a haza úgy kívánja.

A Politika a római helyzetéről

A beográdi Politika tegnap reggeli számának első oldalán részletes cikket közöl római tudósítójától Olaszország helyzetéről, különösen pedig a balkáni államokhoz való viszonyáról. A Politika részletesen ismerteti Gaydának a »Giornale d'Italia« hasábjain megjelent cikkét, amely érdekes megállapításokat tartalmaz.

Gayda cikkében megállapítja, hogy Olaszországot megfosztották minden szabadságtól a Földközi-tengeren és nemzeti, valamint gazdasági függetlensége állandóan veszélyeztetve van a szövetségesek hegemoniája következtében.

Gayda ezután válaszol néhány francia lapnak és azt írja, hogy ezek írásaikkal felzaklatják a Balkán idegeit.

csak azért, hogy az olasz veszély hitét keltsék.

francia lapok úgy tesznek, mintha nem tudnák, hogy a kevés óvintézkedés, amit Olaszország fogantatott a Balkánnal közvetlenül összefüggésben levő területein, csak azoknak az intrikáknak a következményei, amelyeket a szövetségesek e területen szívnak. Gayda ehez még hozzáfűzi, hogy a Petit Parisien egyik cikkének a következő címet adta: »Jugoszlávia az olasz rejtély előtti őrségén«.

Gayda ezzel kapcsolatosan azt írja, hogy a régi módszerek ismét megújulnak, csak

ajánlatos, hogy egyes balkáni államok felülnevezzenek a manővereknek.

Gaydának talán igaza lehet — állapítja meg a Politika tudósítója — amikor különböző intrikákról ír, emlékeztetnünk kell azonban Mazzini legutóbbi referátumára, amelyet a fasiszta parlamentben tett, amikor kijelentette, hogy ma nem lehet beszélni Olaszországnak más államokhoz való viszonyáról, mert a helyzet nagyon gyorsan megváltozhat. Emellett is hangoztatni kell azt a tárgyilagos hangot, amely az olasz

sajtó hasábjain megnyilvánul beográdi jelentéseivel kapcsolatban, amely éppen ezekben az intrikákban telt napokban megerősíti azt, hogy a beográdi paktum változatlanul érvényben van.

Ez súlyosabb napokban is megerősíti azt a szolid alapot, amelyen a paktum nyugszik, természetesen mindkét fél őszinte jószándéka esetén, amit a beográdi olasz tudósítók állandóan hangoztatnak is, rámutatva Jugoszlávia óhajára, hogy

nem kíván beavatkozni a nagyhatalmak viszályába.

Angliának az az elhatározása, hogy kereskedelmi hajóit a Földközi-tenger elhagyására utasította, római körök véleménye szerint azért történt, hogy megerősítse a tengeri blokádot a semlegesek és Olaszország ellen. Olasz vélemény szerint a földközi-tengeri blokádot megerősítése olyan tény, amely a háborus konfliktus kiterjesztésének bizonyítéka, ahogy ez az Északi-tengeren is történt. Olasz politikai köröknek ez a véleménye megegyezik az itteni megállapításokkal: hogy a tengeri blokádot és gazdasági okok arra kényszeríthetnék Olaszországot, hogy megváltoztassa eddigi megatartását. Ami a szövetségesek földközi-tengeri flottájának megerősítését illeti, római politikai körök a szövetségeseknek ezt a lépését azzal magyarázzák, hogy

külsősíti a helyzetet.

különösen az olyan riasztó hírek következtében, amelyeket a kisállamokban terjesztenek, hogy azt a hitet keltsék, mintha Olaszország részéről veszély fenyegetné őket. Mindez azonban csak a szövetségesekre vonatkozhat, akik új összetűzést akarnak, míg Olaszország továbbra is megmarad a szemlélt álláspontján. Ez az álláspont arra készítette Olaszországot, hogy kizárólagosan elővigyázatossági intézkedéseket tegyen, míg a szövetségesek propagandája éppen ezzel kapcsolatosan spekulál a Balkánon és közel-Keleten.

A Reggeli Ujság színes nyomású háborús nagy térképet ajándékozik pünkösdkor minden olvasójának

A térkép 56 cm. hosszú és 41 cm. magas. Nem a lapban kinyomtatva, hanem külön erős műpapíron, kétszínű nyomással készül

A Reggeli Ujság közhasznú és tanulságos ajándékkal igyekszik meghálálni olvasóinak szeretetét és ragaszkodását. Ezért háborús Európa legújabb térképét mellékeljük pünkösdi lapunkhoz. Térképünk teljes áttekintést nyújt a most kibontakozó nagy háború színhelyéről. Nemesak a tényleges hadszíntereket és a háborútól érintett európai területeket láthatjuk rajta, hanem Közép-Keletnek és Észak-Afrikának azokat a részeit is, melyek esetleg még szerepet játszhatnak a további hadiesemények során. A térkép részletesen bemutatja a hadviselők erődítéseit, hadikötőit és repülőtereit s azok sürgősége érzékelteti, mekkora összeget és anyagi felkészültséget fordítanak a hadban álló nemzetek katonai célokra. Érdekessége még térképünknek, hogy vázlatosan ábrázolja az egyes országok hegyrajzát is. Az egyébként zavaró hegyrajz itt nem bontja meg a térkép egységét és áttekinthetőségét sőt kidomborítja, miként igyekeznek a hadviselők védelmi rendszereikbe a természeti akadályokat belevonni s hogyan pótolják azokat mesterséges erődvonalakkal ott, ahol ilyen akadályok nincsenek.

Ez a térkép felettébb alkalmas arra, hogy olvasóinkat tájékoztassa az új háború tényleges és valószínű szintereiről. Térképünk a mostani tényleges országhatárokat mutatja be, azokat, melyek a legutóbbi napok eseményei vontak meg.

Soha alkalmasabb időben nem adhatnánk ilyen jó térképet olvasóink kezébe, mint most, amikor ugyszólván a földrajzt újra kell tanulni. Azután meg, az iskolában elsajátított földrajzi tudásunk egy része bizony rég elflant emlékezetünkéből és a rádióban meg a lapok hírszolgálatában előforduló helység, öböl, szoros, kikötő stb. helye gyakran nem jut eszünkbe. Ha ez a térkép, amit most a Reggeli Ujság ajándékba nyújt olvasóinak, kezünkben lesz, a rádió hallgatásánál, az újság olvasásánál és vitaközösünkönél hibetelen módon megkönnyíti tájékozódásunkat. Ennek a térképnek még az az előnye is megvan, hogy Európa országai lakosságának számáról is tájékoztatja az olvasót. Nemesak a hadviselő, hanem a semleges államok országainak is feltüntetett területeit kilométerekben, lakosságuk számát, legfőbb beviteli és kiviteli cikkeit. Ugyancsak felsorolja az apró államok területének nagyságát és lakosságuk számát. Továbbá feltünteti a világ fontosabb hajós országainak tengeri kecskedelmi hajóit és végül Németország és a szövetségesek haditengerészetének erejét.

Reméljük, hogy olvasóinknak ezzel a térképpel régen érzett hiányosságokat pótolunk.

Kérjük mindazokat, akik nem rendszeres vásárlói lapunknak, hogy az alanti előjegyzési jegyet töltsék ki és adják át a legközelebbi újságárúnak vagy annak az újságkihordónak, aki utcájukban a lapot osztja.

Előfizetőinknek és rendszeres vásárlóinknak ezt az előjegyzési űrlapot felesleges kitölteni, mert valamilyen árusítónkat figyelmeztetjük, hogy elsősorban a rendszeres vásárló jusson a pünkösdi nagy ünnepi számunkhoz, melyhez ajándék térképünket mellékeljük.

Természetes, hogy szívesen juttatjuk el azokhoz is pünkösdi lapunkat a nagy háborús térképpel, akik csak alkalmi vásárlói lapunknak, mindössze arra kérjük, hogy a szelvény kitöltésével erről saját maguk is gondoskodjanak.

Az alanti szelvényt hat napon át jelentetjük meg lapunkban, úgyhogy minden érdeklődőnek módjában lesz kivágni, kitölteni és a Reggeli Ujság helyi árusítójának átadni.

Ért a jegyet csak az alkalmi olvasóinknak kell kitölteni, hogy a térképet megkaphassák

A REGGELI UJSÁG ÁRUSÍTÓJÁNAK

HELYBEN

Ez a szelvény megrendelem a Reggeli Ujság pünkösdkor megjelenő ünnepi számát, a kétszínnyomású nagy háborús ajándék-térképpel együtt. Kérem, hogy rendelésemről idejében értesítse a Reggeli Ujság noviszádi kiadóhivatalát.

Kelt _____

olvasható aláírás

utca, hászám

HALLÓ!

Budapest főkapitánya szigorú rendelkezést bocsájtott ki az idegenek ellenőrzéséről. A jövőben a külföldieknek részletes jelentést kell beadniuk tartózkodásuk okáról, ha hosszabb időt akarnak Budapesten tölteni. Azokat az idegeneket, akik a rendeletnek nem tesznek eleget, kiutasítják az ország területéről.

Giurescu román propaganda miniszter hétfőn este magához kérte a Romániában élő külföldi sajtótudósítókat és kérte őket, hogy tudósításaikban ragaszkodjanak az igazsághoz. A miniszter ezzel kapcsolatosan különösen azokra az állításokra mutatott rá, amelyeket újabb romániai letartóztatásokkal kapcsolatosan terjesztettek a külföldön, kijelentette még azt is, hogy a jövőben azt az újságírókat fogják felelősségre vonni, akinek lapja vagy újságja hazug híreket terjeszt Romániáról. Kijelentette Giurescu miniszter azt is, hogy külön szolgálatot szervezett, amely éjjel-nappal rendelkezésre áll a külföldi sajtótudósítóknak, hogy pontos értesítéseket szerzhessenek Románia viszonyairól.

Az amerikai Pollitzer-díjat, amellyel a legnagyobb figyelmet aratott külföldről küldött újságtudósítást jutalmazták, az idén Ottó Tolliseusnak, a Newyork Times volt berlini tudósítójának adták. A kitüntetett újságíró most Stockholmból tudósítja lapját.

Metaxasz görög miniszterelnök nyilatkozata szerint a háború súlyos kihatással van a görög munkaerőviszonyokra. Az európai háború kitörése után azonnal elbocsájtották az egyes vállalatok 48.000 munkást, ez év február végén pedig már 135.000 volt a görögországi munkanélküliek száma.

A svájci liberális-demokrata pártok berni kongresszusán azt a határozatot hozták, hogy a svájci szövetségi kormány tegye meg a szükséges intézkedéseket, hogy minden idegentől elvegyék a fegyvert és löszert. A svájci fényképek és negatívek kivételének szabályozását is követte a kongresszus.

A majnamenti Frankfurt gyermekkórházában sikeresen gyógyították a rachitist, új módszerrel. A beteg gyermekeknek ibolyántúli sugarakkal sterilizált tejet adnak inni. Az ibolyántúli sugarak a tej ízét egyáltalán nem változtatják meg. A gyermekek ilyen tejkúra mellett néhány hét alatt teljesen meggyógyulnak.

Host Venturi olasz közlekedési miniszter, miután elhagyta Magyarországot, a határról sürgőnyt küldött gróf Teleki Pál miniszterelnöknek és ebben köszönetét fejezi ki azért a szíves vendéglátásért, amelyben része volt Magyarországon. A táviratban a két ország közötti barátság további kimélyülését is kívánja. Az olasz miniszter Csáky külügyminiszternek és Varga kereskedelmi miniszternek is küldött köszönő táviratot.

A magyar kormány rendeletileg megtiltotta, hogy a kormány engedélye nélkül hajókat adjanak el külföldi cégeknek. Ez vonatkozik a Magyarországon levő külföldi cégek fiókjaira is.

ODEON MOZI

Ma bemutatásra kerül a tiszta és önfeláldozó szerelemmel és bozasztó szenvedésekkel átszőtt magyarnyelvű gyönyörű film, a

Mária nővér

Főszereplők: SVÉD SÁNDOR, a pesti Operaház első baritonistája, JÁVOR PÁL, SZÖRENYI ÉVA, STOLZ HILDE, MÁLY GERŐ és HALMAY TIBOR

Mély érzelmek és megható drámai cselekmények jellemzik ezt a remek filmalkotást

Apolló Mozi

Bemutatja a vidám magyarnyelvű filmet:

Maga lesz a férjem

Főszereplők: Kabos Gyula, Ágay Irén, Jávor Pál, Kiss Manyi KABOS PARÁDÉS SZEREPBEN!

A film mindenkit könnyekig megkacagtat

Cvetkovics és dr. Macsek tanácskozásai

Vojvodinai küldöttség a miniszterelnökhelyettesnél

Beogradból jelentik: Cvetkovics Dragisa miniszterelnök két napi nemi tartózkodása után hétfőn este utazott el Nisből Beogradba, ahova tegnap délelőtti érkezett meg. A pályaudvaron kormányja több tagja és politikai barátai várták a miniszterelnököt.

Cvetkovics Dragisa miniszterelnököt délelőtti felkereste dr. Macsek Vlatkó miniszterelnökhelyettes és hosszasan tanácskozott vele.

Később dr. Sutej Juraj pénzügyminiszter és dr. Konstantinovic tár-

canélküli miniszter keresték fel dr. Macsek Vlatkót és tárgyaltak vele.

A délelőtti órákban dr. Boskovics Duda pansevói ügyvéd vezetésével

vojdinai küldöttség kereste fel dr. Macsek Vlatkó miniszterelnökhelyettes

és dr. Budiszavlyevics Szrgyan szocialpolitikai minisztert. A tizenöttagú küldöttség között volt többek között dr. Nagy Iván noviszádi ügyvéd, dr. Schlachter Adám krnyajai orvos és dr. Zsisa Alekszandar noviszádi ügyvéd is.

A nadragulyás pálinka

Áldomást ittak a reuma elleni „csodaszertől” — kevéssé híján belebojondultak

Szomborból jelentik: Eltek valaha csudálatos emberek, akik minden bajra tudtak orvosságot s a beteg vagy felgyógyult vagy belepusztult a kurába. Sokat lehetett hallani bizonyos csipai emberről, aki többek között még a halottakkal is el tere-ferélt. Kammerer Vendelné 41 éves apatinai asszony azonban csak egy sokat emlegetett javasasszonyról tudott, aki, mint mondták neki, olyan orvosságot tud ajánlani, amelytől a reuma elmenekül a harmadik határba. A múlt év július elején fel is kereste a sokat emlegetett javasasszonyt s hazatérve már el is készítette az orvosságot:

nadragulyamagot főzött a pálinkába.

A csodaszert az ágylábhoz helyezte, hogy kéznél legyen, ha a reuma esintalankodnék. A nyavalya azonban úgy látszik megnevezte valamit az ellene készülő mérényletről és napokon át békén hagyta vendéglátóját.

Július 16-án este azután nagy keletje lett a reumaölőnek. Kam-

merer Vendelné fát szállított Boskó Milán, Brkics Dusan és Kélic Jován, akiket a gazda a derekán végzett munka elismeréséül megvendéglélt. Előkerült a flakó, Kammerer hunyorított, Boskók megpödrítették a bajszukat s az üveg tartalma kortyogva kimult. Hazafelé Boskó és Kélic bementek Brkicshez. Brkicsné harapnivalót tett eléjük, a szerencsétlen munkásokat azonban elragadta a csodaszert buzdogóra, gőre-be rándultak, majd elfordult szemmel őrvongva vetették magukat a földre, nekirontottak a falnak, majd egymásnak s olyan pokoli nyöszörgésbe kezdtek, hogy Brkicsné meg sem állt a rendőrségig. Az idejében érkezett orvosi beavatkozásnak köszönhető, csak, hogy

a nadragulyás-pálinkás áldomásmából nem lett halotti tőr.

Amikor a felgyógyult munkásoknak jártányi erejük lett, haladéktalanul ügyvédhez mentek és bünvádi feljelentést tettek Kammerer ellen. A szombori törvény-

széken tegnap délelőtti tartott tárgyalást ez ügyben Labus Vladán büntető egyesbíró. Kammerer né elírta keserveit a reumával, Kammerer pedig kijelentette,

nem tudta, hogy az üvegben mérgezett pálinka volt.

A bíróság kihallgatta a sértetteket, akik terhelő vallomást tettek. Brkicsné szerint férje és munkatársai úgy néztek ki, mintha megvesztek volna. Borzalmas volt a vergődésük. A perbeszéd elhangzása után a bíróság Kammerer Vendelnét

feleltette a vád és következményei alól,

Kammerer Vendelné azonban gondtalanságból elkövetett súlyos mérgezés címén bűnösnek mondta ki és 45 napi szigorított fogházra ítélte. Kammerer az ítélethirdetés után sokat emlegette a sokat emlegetett javasasszonyt s abbéli reményének adott kifejezést, hogy a mágiák asszonya pünkösdre már urának, Belzebubnak készít istennyilával spékelt tizórait s azt lehetőleg közösen fogyasztja el vele.

Anya kerestefik ...

Egy budapesti festőművész 27 év után tudta meg, hogy ki az édesanyja

Kikindáról jelentik: Egy 27 éves, jövevű budapesti festőművész a közel múltban kérvényt intézett a kikindai városi közgyámhivatalhoz, s kérte, hogy az általa közölt adatok alapján kutassák ki,

ki az édesanyja?

A kérvényben többek között az is bennefogtatott, hogy a festőművész 1913 január 10-én született egy pesti klinika szülészeti osztályán,

anyja azonban álnevet mondott be s ma teljesen idegen nevet visel. Csakhamar megállapítást nyert, hogy az édesanyja leánya fényleg hamis adatokat mondott be a klinikán s bebonyolult az is, hogy ki rejtőzött a név mögött.

Erdélyben Péter városi tanácsos, a városi gyámhivatal vezetője a kapott adatok alapján megállapította, hogy

a festőművész nem az anyja, hanem a nagyanyja nevet viseli

és édesanyja közvetlen az államátalakulás után egy ma már magasrangú köztisztviselőhöz ment férjhez. A gyámhivatal kihallgatásra idézte be a festőművész anyját, aki nem tartózkodik Kikindán s most nyilatkozni kell, mert a leánya jövője függ származásának körülményeitől, a magyarországi zsidótörvény miatt.

Landfried német államtitkár tárgyalásai

Ma délelőtti 11 órakor ül össze a jugoszláv-német gazdasági vegyes bizottság

Beogradból jelentik: Dr. Landfried német államtitkár, a német gazdasági bizottság vezetője, aki tegnap érkezett meg Beogradba, a délelőtti folyamán felkereste Pilya Milivoj külügyi segédminisztert a jugoszláv delegáció elnökét és tárgyalt vele. Délután dr. Landfried, dr. Cincár-Markovics Alekszandar külügyminisztert és dr. Andrez Iván kereskedelmi minisztert látogatta meg.

A jugoszláv-német gazdasági bizottság ma délelőtti 11 órai kezdettel tartja meg első ülését.

CAYENNE

Halott a lánca másik végén

(Páris, május.) Az elmúlt hetekben a francia törvényhozás a háború dacára, egy hajórákományra való elítélést szabtott a cayennei pokolba, vagyis arra a délszigeti fegyenctelepre, amelyet minden francia így említi: Isten mentse meg a bagnetot!

Ma ez a Cayenne a valahogy oda-vevődött utast higiénikus, egészséges-külsőjű, szellős épületeivel téveszti meg. Hogy milyen az élet e vastag falakon belül és mi minden áll mögötte: arról csak azok beszélhetnek, akik megjárták ezt a poklot, vagy ott katonai, fegyőri szolgálatot teljesítettek. De aki egyszer Cayenne-ről jön, vagy felügyelője volt,

az nem beszél,

mert boldog, ha emlékezetéből egyszerűségeknél kiűzheti a rossz emlékeket és az azokkal járt szenvedések következményeit.

Egyébként a modern fegyintézet csak 1906 óta áll fenn. Azelőtt az internáltak kezdetleges barakkokban helyezték el és a barakkokat mocsarak utvesztőiben, vagy az őserdők szelén állították fel, leszámítva a gyűrűmáthoz tartozó, majdnem megközelíthetetlen szigeteket, melyekre csak a legsúlyosabban elítelt fegyencet internáltak.

ÖSSZEKOVACSOLT RABOK

A belső gyarmat egyik legújabb, a több barakkját Camp de repressionnak hívták. Szörnyű volt akkor ez az épület. A benne elhelyezett szerencsétlenség konyhalegények módjára, tömegesen pusztultak, hulltak el. Egy másik barakkot ennek a tanyának a keretében Orapu-nak hívták. Az elíteltet temetőnek keresztelték el, mert

ott is úgy hullottak az emberek, mint kasza alatt a lucerna.

A foglyokat kettesével összeláncolva tartották, azért, hogy amugy is kilitástanalan menekülésüket ezzel is megnehezítsék. A lánca alsó végét a fogly bal lábujjára kövésezték, a másik végét pedig a derekára erősítették, hogy némiképp mégis mozoghassanak a szerencsétlenek. A helyzetet az is súlyosította, hogy a fogházigazgatóság mindig

oly rabokat kövéseztet össze, akikről tudta, hogy halálosan gyűlölik egymást.

Ezzel is megszigorították a társadalomból kilökött emberpéldányok amugy is hallatlan szenvedését.

Mind ezek ellenére mégis sikerült egyik-másik rabnak a fegyenctelepről megszökni. Még ma is él Cayenneben két ilyen szökevénynek, a breton Yvon és a baszk Marino rettenetes története.

Ez a két gyilkos ravaszul kezdte büntetését. Ugy állították be egymás személyét, mint akik halálosan gyűlölik egymást. Titokban persze a legjobb barátok voltak. Hogy megtévesszék az igazgatót, késpárbajt vívtak és ebben a Marino a combján meg is sebesült. Másnap pár összeláncolta őket a bölcs direktor és harmadnap arra a meglepetésre ébredt, hogy

a két ember megszökött.

A szökes éjjelén mintegy száz fegyenc egy őserdőre szökve tisztításán dolgozott. Eppen ezért a fegyenc nagy területre szóródtak szét és vagy tíz fegyveres vigyázott rájuk néhány olyan ember segítségével, akik már kitöltötték büntetésüket, vagy kegyelmet kaptak, de a telepen maradtak alfelügyelőnek. Ez utóbbiak bár megjavultak, de mégis megvesztegethetők maradtak. És kétségtelenül nagy részük volt abban, hogy Marino és társa oly nyomatlanul eltűnhettek. Valószínű, hogy a felügyelők figyelmét valahogy eiterelték és már azok észbe kaptak, már el is késték. Minden-

felől riasztóívések és sírjelek hallatszottak. Az összes fegyencet összereltek és magasztartott kezeik után összeláncolták. Közben a szomszédos Campról más felügyelők is érkeztek, majd az egész társaság a menekülők üldözéséhez látott. Minden hiába, a két szökevény eltűnt.

Es mégis nemsokára sikerült a menekülés összes részleteit megtudni, mégpedig Yvon-tól magától!

AZ ELŐ CSONTVAZ

Vagy tíz nappal a szökes után a Camp Orapu bejárata előtt egy ember jelentkezett. Inkább halott, mint eleven, inkább örült, mint éhesű. Bőre alatt nem volt húsa és az ember, magáhozláncolva, egy félig már oszladó hullát cipelt!

Ez az ember Yvon volt, a halott pedig Marino, akiből annakidején hozzáláncolták őt!

Yvon két hónapig maradt a fegyintézet kezdetleges kórházában, de szerzett idegbajától többé sohasem szabadult meg. Viszont beszámolt a szökesről. Mégpedig a következőképpen:

A két fegyenc, egy alfelügyelő segítségével, — akit természetesen megvesztegettek, — két zsákra való élelmiszert rejtett el a bozótban, ahova később első útjuk vezetett. Mikor a szökes sikerült és ők megtalálták az élelmiszereket, egyenesen behatoltak a rettenetes dzsungelbe. Bár a fegyőrök kutyákkal vadásztak rájuk, kiderült, hogy ezen a mocsaras vidéken a kutyák nem nagy segítséget jelentenek, mert Cayenne rengetegében egy Taons ádagues nevű állat él, amely legszívesebben

az ebeket támadja meg és minden esetben el is pusztítja.

Nemsokára e'halt az üldözés lár-mája és a két szerencsétlen már előre orvondott a szabadságának. Irányt vettek az aranyások tanyái felé, mert

Megjelent a kereseti adó kivételéről szóló végrehajtási utasítás

A kereskedelmi és iparkamarákról szóló szabályrendelet megváltoztatása

Beográdból jelentik: A kereseti adó és társulati adó fizetésére kötelezettek adójának kivételéről a pénzügyminiszter végrehajtási utasítást adott ki. A végrehajtási utasítás felsorolja mindazokat az üzemeket, amelyekre a rendelet vonatkozik és különböző magyarázatot és utbaigazításokat ad az adóhatóságoknak a rendelet végrehajtásával kapcsolatban.

A KERESKEDELMİ ÉS IPARKAMARÁKRÓL SZÓLÓ RENDELET MEGVÁLTOZTATÁSA

A minisztertanács a kereskedelmi miniszter előterjesztésére rendeletet adott ki a kereskedelmi és iparkamarákról szóló rendelet megváltoztatásáról.

A rendelet 17. szakaszának első bekezdése a következőképpen változik meg: »Ha a mandátum ideje alatt megürül egy kamarai tanács-tag állása, vagy ha azt katonai szolgálatra hívják be, a kamara elnöksége azonnal behívja helyettesét. Az első esetben a helyettes mandátuma addig tart, amíg azé tart, aki-

ezek az emberek nem adták ki a foglyokat hiszen ott is kellett a munkacsoport. Rendszerint kifosztották őket és fizetés nélkül dolgoztatták a közük vetődöttet. Azonban mégis csak szabadon mozoghattak!

Napokig bolygott a két összeláncolt rab az őserdőségeken, míg aztán egyik éjszaka bekövetkezett az, amire egyikük sem számított!

Alvás közben Marino egyszerre felriadt és társát durván félrerántotta egy

kígyó elöl, mely ott gyűrűzött előttük.

A kígyó ugynevezett Cragé volt, a legmeresebb fajtából való. Hiábaválok volt Marino gyors mozdulata, csak annyit ért el vele, hogy elsősorban őt mara meg a hulló és a szegény ember alig két perc múlva már el is pusztult a marás következtében. És ekkor Yvon tudatára ébredt annak, hogy

a lánca egy halottal köti össze!

Yvon leküzdötte irtózását és a halottat vállára vette, rögtön tovább indult. Katolikus volt és mindenképpen arra törekedett, hogy oly helyre kerüljön, ahol barátját tisztességesen eltemetik. Mivel pedig az aranyások még nagyon messze voltak, úgy határozott, hogy visszatér a fegyenctelepre!

De a halott a nagy hőségben hamarosan oszvának indult és ez a körülmény a legyek, szunyogok és egyéb tühetetlen rovarok milliárdjait esalogatta a vandor útjában. Rettenetes ut volt ez! A következő éjszakán, álom közben, vadrókák lepték meg a szerencsétlent és

a halottat félig összerágták.

De Marino hullájával a vállán Yvon tovább vándorolt, ezer veszedelemmel nézett szembe s többet szenvedett, mint bárki más a világon.

Mikor aztán megjelent a fegyenctelep kapujában, ő maga is nagyon hasonlított halott társához. A hangyák ezrei ragták testét és ez az oka annak, hogy a szerencsétlen alig két év múlva a legondosabb ápolás és a kapott kegyelem dacára is meghalt.

E. G.

Selyembe burkolózott tolvaj

Betörések és lopások Noviszádon

A noviszádi Risztics-féle selyemgyárban tegnap tolvajt fogtak. A portásnak feltűnt, hogy a munkából távozó egyik munkás, Vizi József tulságosan »meghízott«, holt amikor bement a gyárba, vékony, sovány ember volt. Megmotozta és kiderült, hogy

selymet csavart a dereka köré. Értésítették a rendőrséget, amely Vizi Józsefet letartóztatta. Megállapították, hogy

huszonöt méter hosszú fehéret csavart a dereka köré és ez okozta szokatlan kövérségét. Letartóztatták.

A Schmölka-könyvkereskedésben hétfőn délután tolvaj járt. Az ismeretlen tettes valószínűleg még zárás előtt besurrant az üzletbe és elrejtőzött. A déli ebédszünet alatt összeszedett mintegy ötven töltőtollat, magához vette a pénztári kazetiát, amelyben ezer dinár volt és az uccai ajtón keresztül eltávozott.

Különös, hogy az üzletből zavartalanul mehetett ki az uccára anélkül, hogy bárkinek feltűnt volna. A rendőrség megindította a nyomozást.

Bartha Géza kereskedőnek egy mulatságon elemelték a tavaszi felhőjét.

Bartha másnap a moziban K. László fiatalkorú kereskedősegédet meglátta a kabátját.

Jelentette az ügyet a rendőrségnek, amely a megtévedt fiatalembert letartóztatta.

Letartóztatták Miletics Gyura vinkoveci munkást, aki a kameniceai vasutállomáson különböző tárgyakat lopott.

Jóvics Száva, a Vadászkiirt vendéglő pincére jelentette a rendőrségnek, hogy ismeretlen tettes ellopja a felöltőjét.

ÜZENETEK

Elveszett az árvízi menekülés alkalmával a Ruzsina uca végén a vasúti töltés oldalán különféle holmival telt három zsák. Egyik zsákban 25 K. Zs. bélyegzéstű zsák volt, a másikban ruhaneműk, a harmadikban pedig takarók. Aki tud rólok, jelentse Kósa Zsigmondnak, Szubotieska uca 60.

ELVESZETT az árvízi menekülés alkalmával a Ruzsina uca környékén kilenc tyúk és egy kakas. A becsületes megtaláló kéri, jelentse a szerkesztőségben.

Árvi-károsult hétfőn, május 6-án elvesztett egy fekete háromhónapos macót, Sági Sándor, Lepitova 35.

Molnár Istvánnak két levele van szerkesztőségünkben. A levelet Pityu, Józsi és Manó nevű gyermekei írták és közlik benne, hogy valamennyien nagyon jól vannak, új ruhát és cipőt is kaptak. A levelek szerkesztőségünkben átvehetők.

Malacot találtak a noviszádi Adamovics-telepen, vasárnap délután. Igazolnó tulajdonosa átveheti Haber Honkánál, Adamovics uca 5 szám alatt.

Mosást vállal háznál árvi-károsult fiatalasszony. Jelenlegi címe: Dudarszka u. 50.

Ferenczinének levele van szerkesztőségünkben, bármikor átveheti.

Lukács Ferenc tegnap átvette a részére szerkesztőségünk útján Bajmokról küldött levelet.

Igy nevelték a gyerekeket a Lisieuxi iskolában

Párisból jelentik: Lisieuxben hatalmas arányú botrány pattant ki, amelyet most tárgyal az ottani büntetőbíróház. A Lisieux melletti Pomeraye-kastélyban előkelő és drága leánynevelőintézet van, ahol azonban, amint ez most kiderült, úgy bánták a növendékekkel, hogy Dickens regényeinek iskolamesterei is elbukhatnak az intézet vezetői mögött.

Külfönt, hogy az intézet igazgatója, Pierre Lutrot és az aligazgató, Camille Pointeau a gondjaira bízott gyerekeket

embertelen módon kinozta, feghette és a legdurvább munkák elvégzésére kényszerítette. A vádlottak között van egy idősebb nevelő, akinek szadista hajlamaiól megdöbbentő részletek kerültek nyilvánosságra, továbbá öt felügyelő, akik közül egy arab szolga het-egy ostorral korbácsolta meg azokat a lányokat, akik nem akartak engedelmessé válni a tantestület parancsainak.

A szülők gyermekeiket abban a biztos és nyugodt tudatban adták be a Pomeraye-kastélyba, hogy ott drága pénzért a legjobb nevelésben fognak részesülni. Egy hirtelen vizsgálat derített fényt a gaztettekre. Külfönt, hogy az egész szigorú télen egyetlen egyszer sem fűtöttek be a gyermekeknek,

ugyhogy a legtöbbnek keze-lába lefagyott. Negyvenhárom gyermeket azonnal kórházba kellett szállítani, az egyik kislány lefagyott lábát azonnal amputálni kellett. A legkisebb engedetlenség esetén dohos és nyirkos pincéhelyiségekbe zárták el a lányokat és napokig ott tartották őket élen-szomjan, takaró nélkül. Enni alig kaptak. Amikor az intézet vezetőjét a csendőrök elhurcolták a kastélyból, a feldühödött tömeg majdnem meglincselték őket.

Nagy cikk ma az ócska hajó

A New York Daily News kimutatása szerint az európai háború kitörése óta nem kevesebb, mint 188 amerikai hajót adtak el külföldi államoknak. A nyugati hatalmak 91 hajót vásároltak, közöttük számos olyan egységet is, amely kiválóan alkalmas segédcirkáló tevékenységre. Kanada ügynők megvásárolták többek között 15 amerikai gőzjachtot is, amelyek eddig az amerikai milliommósok nyári kényeztetését bonyolították le. Ezeket a gőzjachtokat parti őrhajókká alakították át s továbbadták a kanadai kormány-nak. Az illetékes amerikai hatóságok — írja a lap — minden esetben hozzájárultak a hajók eladásához. A New York Daily News emlékeztet arra, hogy a világháborúban az amerikai haditengerészet is segédcirkálóként alkalmazta ezeket a gőzjachtokat, amelyeknek a sebessége 10/17 csomó óránként. A lap végül azt írja, hogy az eladható hajók iránt napról-napra nő az érdeklődés. A legősebb és a legrégebb hajók is könnyen eladnák s a verők minden árat megfizetnek. Egy-egy hajótörténet ára 40 dollárnál kezdődik, vannak azonban hajók, amelyeknek tonnájáért 600 dollárt is fizetnek.

HIREK

— Időjárás. Jugoszlávia egész területén fűhős idő volt, sok helyen esővel. A legalacsonyabb hőmérséklet Kalinovikon 3 fok, a legmagasabb Szkoplyen 21 fok volt.

— Időjárás: További lehűlés mellett fűhős idő várható, záporosóval.

— MAGYAR SZÜLŐK, MAGYAR ISKOLÁBA IRASSÁTKOK GYERMEKEITEKET!

— Fogadások a dunai bálnán. Dr. Kijurina Brankó dunai bálna kabinettje tegnap a következő közleményt adta ki: Mivel a bálna naponta igen sok látogató érkezik, a bálna nincs abban a helyzetben, hogy minden nap valamennyi jelenlévőt fogadja. Ezért a jövőben csak hétfőn, szerdán és pénteken délelőtt 11 órától 1 óráig fogadja a közönséget. A szenátorok és volt képviselők naponta 11 óráig fogadják a bálnát. A látogatást előzőleg be kell jelenteni a kabinettiroda titkáranál.

— Dr. Subasics Iván bálna kinevezte öt horvát város vezetését. Zagrebből jelentik: Dr. Subasics Iván horvát bálna Osijek, Koprivnica, Sziszek, Trávník és Dubrovnik városok élére új polgármestert és városi képviselőtestületet nevezett ki. Osijek város élére Bukovic Sztjepán lett.

— Litricsin Bogdán lesz a noviszádi helyi rendőrség főnöke. Jelentették már, hogy a királyi régensnádcs Cankovics Miodragot, a noviszádi rendőrigazgatóság közlekedési osztályának és a helyi rendőrség főnökét áthelyezték Beogradba. Helyét Vojnovics Teodor rendőrigazgató döntése alapján Litricsin Bogdán rendőrbiztos őríti be. Cankovics Miodrag barátai bűnügyi szervek rendeznek a távozó osztályfőnök tiszteletére.

— Meghívó. A noviszádi Ceccile-egyházi női énekkar összes tagját kérem, hogy a ma, szerdán este 7 órakor kezdődő énekóra-ra eljárnak szíveskedjenek. Csütörtökön este 8-9-ig lesz a Belvárosi Katolikus Kór zenekarával összejövetel. — Karmag.

— Felhívás a magyar anyanyelvű című noviszádi népiszkola IV. osztályú növendékeihez. Ismételt felhívjuk mindazon magyar anyanyelvű fiú növendékeket, akik eddig a fűrdőparkban elhelyezett Kraly Alekszandar elemi népiszkola IV. osztályát látogatták, hogy ezután az új buváteren levő Deszljaj Obradovics Iskolába jöjjenek tanításra. A tanítás már május 3-án délelőtt 8 órakor kezdődött.

— Zagrebben a május elsejei munkaszünetes miatt elbocsájtották a villanytelep huszonöt alkalmazottját. Zagrebből jelentik: A zagrebi Városi Takarékpénztár vállalkozásában lévő városi villanyművek alkalmazottai május elsején a hatóságilag tilalom ellenére is ünnepet tartottak és nem álltak munkába. A takarékpénztár igazgatója emiatt a villanyművek 25 alkalmazottját elbocsájtotta, azok közül az alkalmazott munkaszabályzatát azonnali hatállyal megszüntette. Ezt a határozatot a városi előjáróság és a bálna hivatal is jóvágyta. A villanytelep alkalmazottai most küldetésileg kérték a városelnököt, hogy az elbocsájtott alkalmazottakat vegyék vissza és továbbra is alkalmazza a régi munkaszabályzatot.

— Öngyilkosságot kísérelt meg egy gradistei asszony. Bácskogradistéről jelentik: Kiszliveski Zsárkóné a lakásán öngyilkossági szándékából felakasztotta magát, de a tetét idejében észreverték, levágták a kötélről és az előhívott orvosnak sikerült eszméletre téríteni. Az öngyilkossági kísérlet oka állítólag családi viszálykodás.

— SZUBOTICAI HIREK. A belügyminiszter Mitics Dimitrije rendőrkapitányt, a szubotícai rendőrség bűnügyi osztályának volt vezetőjét a beograd rendőrigazgatóságához helyezte át. A szubotícai rendőrfőnök Mitics helyett Milosevics Avram rendőrkapitányt osztotta be a bűnügyi osztály vezetőjéül. Milosevics utódja pedig a kihágási osztály élén Bogojevics Boriszláv rendőrkapitány lett. — A szubotícai rendőrség kihágási osztályán kedden délelőtt összehívték egy botrányos perekedő ügyében, amit Galeta Mihajlo és Ahmedovics Riza bosnyák lepenyárosok rendeztek a gimnázium előtt. Ahmedovics 8000 dináért bérli a gimnáziumtól a lepenyárusítás jogát. Galeta pedig illetéktelenül elfoglalta a helyét és szintén lepenyárt árult a diákoknak. A lepenyárosok botrányos szidalmak közepette súlyosan összeverték egymást. A rendőrség három napra átvételtől 150-150 dinár pénzbírságra ítélte őket. — A rendőrbíró négy napra átvételtől 200 dinár pénzbírságra ítélte Kevács Piroška kocsmai énekesnőt, mert ittas állapotban botrányt rendezett és a járőrközpont zaklatta a Cirojevics-uccán.

— Gyűjtögetés Sztaribecsen. Sztaribecseről jelentik: A csendőrség letartoztatta Tóth István sztáríbecszi börtönöst, aki ellen súlyos gyanúok mutatkoztak fel arra vonatkozólag, hogy felfújította Boaroy György gazdálkodó két kazal szalmáját. Tóth állítólag haragban öt Boaroyval és bosszúból kivette el a gyűjtögetést. A letartoztatott munkást tegnap beszállították Noviszádra és átadták Paprics és Milán vizsgálóbíróknak, akik kihallgatása után dönt további sorsáról.

— Lábtorést és halált okozott a bor. Steinitz Martin palánkai köteles Jovickei Vojin vendéglőjében összeszállított a vendéglőssel és úgy hanyatlította, hogy Jovickei lábát törte. Steinitz őrízembe vették. Kihallgatása alkalmával azzal védekezett, hogy csak meg akarta tréfálni a vendéglőst. Az eljárás folyamatban van ellene. — Vaszil Ráda 32 éves loki munkás hűfőn Gardinovcint járt, ahol több vendéglőbe betört. Az ünnepi hangulat annyira hatalmába ejtette a munkást, hogy mértéktelenül ivott s ennek következtében alkoholembergézést kapott. A borsalmas görcsökben fetrengő férfit hazaszállították, ahol este 7 óra felé meghalt. A hatóságok a vizsgálat megejtése után megadták a temetési engedélyt.

...Igen, de az Izzól terpentines

**— A házjavítási kölcsönt kérő ár-
vizkárosultak jelentkezése.** Ismeretes, hogy a Vöröskereszt a jótékony adományokból összegyűjtött összegből 500.000 dinárt kölcsönadott Noviszád városának azzal, hogy Noviszád város az ossza ki kölcsönképpen az ár-
vizkárosultak részére. A város vezetősége ebből a pénzből azoknak a háztulajdonosoknak ad kölcsönt, akiknek háza nem dől össze, de sürgős tatarozási munkálatokra van szükség, hogy a házat megmenthessék. Ezek az ár-
vizkárosultak jelentkezzenek a városi háza technikai osztályán (5-ös számú szoba).

— Óralopásért hétnapi elzárás. A noviszádi törvényszék tegnap délelőtt tárgyalta Antonics Ratkó noviszádi kereskedőséggel ügyét. Antonics ellen az a vád, hogy a múlt év szeptemberében Vladiszavljevics Radován régiségkereskedésből több ezüstöt ellopt. A tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy szeptember 7-én valóban magához vett egy ezüstöt, de nem volt szándékában elutalajdonítani hanem csak ki akarta próbálni, hogy jól jár-e, mert komoly szándéka volt megvenni az órat, amennyiben pontosan jár. A bíróság kihallgatta a károsult és a tanukat, majd az enyhítő körülményekre való tekintettel hétnapi elzárásra ítélte Antonicsot. Az államügyész felebevezett.

— IGY KELETKEZNEK A MÁGNESES VIHAROK. Európa minden részéről, de a tengerentúlról is érkeztek hírek, melyek szokatlanul erős északi fényről és ezzel kapcsolatos mágneses viharokról számolnak be. Mint most a berlini szakértők közlik, az egész északi földtekén észlelt északi-fény is mágneses viharokra vezethető vissza, melyeknek oka a nap felületének változásában rejlik. A nap által nagy elektromos energiával kilökött katódsugárzások okozzák, de ezeket a földgolyó mágneses mezője legtöbbször az északi és déli pólus felé terelék. Emiatt figyelhető meg a sarkvidékeken olyan gyakran északi fény a napfordulatok idején. Ha a nap valószínűleg napfoltok által okozott kisugárzásai nagy intenzitásúak — mint ahogy ez a napokban történt — úgy a sarkok a két pólus felől az egyenlítő irányában tolnak el és ilyen módon olyan országokban is észlelhető még északi fény, ahol rendes körülmények között ezen égi jelenségek nem láthatók. Például Itália és Anatólia. Ezen kisugárzások mágneses természete teszi érthetővé, hogy a világ-egyetem ez erőáramlása a földön befolyásolja az elektromos hírszolgálatot.

Minden este **racsora külföldesség,**
Zsiga Ernő muzsikál,
hangulat, tánc reggelig az
ELITE kávéházban
(szemben a fűrdővel)

— Oszijeken horogra került egy szombori szelhamos. Szomborból jelentik: A múlt év szeptember 9-én Zwirschitz Károly szombori rádiókereskedésébe 40 év körüli jóllétű úriember állított be, lengyelhangzású néven mutatkozott be a tulajdonosnak s azt mondta, hogy gimnáziumi tanár. Rádiót vásárolt, amit Vinogradszka-uccai Iškassára szállított azzal, hogy a számlával menjenek másnap délelőtt, majd kifizeti. Másnap a kereskedő megbízottja el is ment a mondott helyre, ahol megtudta, hogy az említett férfi 8-án néhány napra kivette a lakást, de 10-re virradó éjjel mindent összecsomagolt és ismeretlen helyre távozott. Közben Noviszádról és Oszijekéről is érkeztek hasonló jelentések, az ismeretlen tanár hat rádiót vásárolt az említett módon. Az oszijekai vasutállomáson azután hétfőn a Philips-cég alkalmazottja felismerte a rádióvásárló úriembert, szót a rendőrnök, aki igazoltatta, majd őrizembe vette. Kiderült, hogy a tanár valóban Ország Bóla kereskedőséggel azonos, akinek már többször meggyűlt a baja a rendőrséggel. Ország kijelentette, hogy nem volt szándékában ellopni a rádiót, de rossz vonatra szállt fel, az egyik állomáson leugrott, a rádiót benn felejtette a kocsiban és később nem bírta visszaszerezni. Országot átadják a bíróságnak.

— Halál az elsötétítés bűnözőire. A brünni német törvényszék a népkártevőkről szóló törvény alapján halálraítélte Swoboda József, Čihal Károly és Perka Jaromir munkásokat, mert február 2-ára virradó éjszaka, kihasználva az elsötétítést, betörték a brünni Edison-izzólámpagyárba és a gyár egész berendezését elvitték, illetve tönkretették.

— Belgiumban is nagy a drágaság. Brüsszelből jelentik: Belgiumban a háború kitörése óta a kiskereskedelmi árak 17.50 százalékkal, a nagykereskedelmi árak pedig 44 százalékkal emelkedtek. Ez a százalékos emelkedés a legnagyobb, amelyet Európában szeptember óta észleltek.

BACSTOPOLAI HIREK. Vasárnap több mint száz topolai iskolásgyermek járult a szentáldozáshoz. Bary Viktor plébános mondott az áldozás előtt szentbeszédet, majd utána az első áldozók a Zárdába vonultak, ahol megvendégelték őket. Délután, a liturgia után pedig a Katolikus Körben az elsőáldozók tiszteletére műsoros délután volt, amelyen előadták a "Tartitius" című kétfelvonásos misztikus drámát, az "Annyal" című egyfelvonásos vígjátékot, majd a gyerekeknek "Kicsi fü emüle" című dalt énekelte el. Az előadás alatt gyűjtöttek az arvízkárosultak javára, szép összeget. Az előadást nagyszámú közönség hallgatta végig. — A Katolikus Kör, Jótékony Nőegylet, Iparos és Daloskör, Gazdakör és Cserkész együttes kiküldetéséből alakult bizottság felülvizsgálta a helybéli arvízkárosultak kárát és a bizottság jelentése alapján a topolai arvízkárosultak 11.950 dinárt kaptak, a többit a noviszádi arvízkárosultaknak juttatták el. — Az Iparos és Daloskör Ünnepjén magyar dalestet rendez a Bakay-féle vendéglőben.

FOTO AMATŐRÖK felvételeit legszebben és leggyorsabban **BARTAY DRUG** fotoszaküzlete dolgozza ki. Noviszád.

MALIHYOSI HIREK. Hatala Péter gazdálkodó tanyája istállójában egy csikó úgy megrugta, hogy súlyos belső sérülést szenvedett. — A Tuzoltótestület Florián-napijén ünnepi istentiszteleten vett részt, majd a tuzoltóotthonban bankettet rendeztek. — Az anyakönyvi hivatal közlése szerint a tuzoltóiban Malligvoson 5 fiú és 6 lány született. Házasságot kötött het pár meghalt három férfi és két nő. — A topolai főzolgabírósgát öt iparost megbüntetett, mert engedély nélkül dolgoztak. — A malihyosi borbélyok egyesítéseként állapították meg. Egyszerű borotváár 2 dinár, hajvágás 4 dinár. Az árutak buzavutatóban is megállapították: hetenkénti egy borotválkozás egész évre 45 kilogramm buza, hetenkénti két borotválás egész évre 70 kilogramm buza.

Közepes volt a csantavíri vásár. Csantavírről jelentik: Szombaton május 4-én tartották meg Csantavíren az országos vásárt, amely meglehetősen forgalmas volt. Igazi vételkedő azonban csak a kishányókánál mutatkozott. A vásáron nagyon sok tolvajlás történt, sikerrel működtek úgy a vásárról tolvajok, mint a zsebmetszők. Több kalocsai Andriás, Vörös Pálné, Molnár Balint és Keesek János papaszeszektől több pár papusót, a rövidáru kereskedőktől pedig vegyszámra vásznat és egyéb ruhaneműt loptak el. Az állatvásáron a vásárlási malac párja 120-140, süldők párja 600-650, anyakacskák 200 gödölje 30-35 dinár, javított szarvasmarha kilója 6, vágó ló kilója 3, kirántani való csirke párja 25-30, kisliba darabja 12, sovány ludé 50, kisliscsirke 250, egy tojás ára 70 para. A hentesek a marhahús kilóját 10 dinárért, a borjúhúsét és sertését 12, birkát 10, bárányt 12 dinárért mérték. Szalonna kilója 16, zsír 17, vaj kilója 20 dinár volt. A zöldségpiacon 5 fej salátát 1 dinárért adták, zöldhagyma csomóját féldinárért, a fokhagyma kilóját 8 dinárért mérték.

Apad a Tisza. A Tisza Kanizsánál az utóbbi három nap alatt fél métert apadt. A Körös vize megindult a Tiszába és remény van arra, hogy Kanizsa hamarosan megszabadul a Körös által felhalmozott nagy vízmenynyiségektől. A Körös-parti arvízkárosultak száma 82.

MOLI HIREK. Az Urán moziban előadás közben kigyulladt a gépház. A tüzet gyorsan eloltották, de így is több filmtekercs elégett. A kör 5000 dinár. A tűz a közönség körében nagy pánikot keltett. — Áldozásünnepükön a molli templomban 130 iskolásgyermek vette magához először az Oltári-szentséget. — Börsők Mátyás fűszerkereskedő spirítuszrobbanás következtében szenvedett égési sebeibe belehalt. Nagy részvét mellett temették.

Foglalkozása: játszik a halállal

Manapság, a világháborúk korszakában, voltaképpen kissé túlhaladt dolog "életveszélyes hivatásokról" beszélnünk. Hiszen minden repülőgépmadár vagy felderítő, minden buvárnaszád-vallalkozás, minden előírt ténykedés már magában rejti az "életveszély" minden lehetőségét. Sőt, mint főként a legutóbbi világháborúból láttuk, háborus országban már az egyszerű polgári élet is folytonos játékot jelent a halál mesgyéjén. Mindezek azonban a háborus kockázat külön veszedelmei, nem esnek a polgári életnek is olyan munkakörébe, amelyek valósággal állandósult életveszélyes tevékenységnek minősülnek.

Csak nemrégiben közölt egy bécsi lap egy rendkívül megkapó leírást a bécsi Szent István-templom tornya körül évszázadok óta mindmáig munkálkodó "toronymászók" céhjáról. Ebbe olyan kőfaragók tartoznak, akik már fiatal éveiktől fogva megszokták, hogy a híres bécsi templom tornyán minduntalan esedékezték javítási munkákat végezzenek. Öreg napjuktól szüntelen be-mászálják a torony ezer apró kővirágját. Soha szédülés nem fogja el őket, pedig itt a 139 méternyi magasságban, mely csak fél lábuk hegyével tudnak egy-egy körésre megkapaszkodni. S így, a feneketlen mélység fölött libegve, kell a nehéz pőröllyel őrösi, több mázsás súlyú kődarabokat helyükből kifaragniuk s ezek helyébe új faragványokat beilleszteniük. Majd ilyen veszedelmes a foglalkozása azoknak a szerelőknak is, akik a havasok között vezető hegyi drótsíklókon naponta ellenőrzik a sodronyokon lebegő kocsikat, valamint magukat is; nincsenek-e valahol túlságosan megkopva. Az ő feladatuk az is, hogy a gyors rozsdásodásnak kitett sodronyokat naponta beolajozzák.

ADAI HIREK. Az adai Katolikus Ifjúság Egyesület vasárnap mezbeszé-
lest tartott, amelyen tíz tag jelemlé-
zett, hogy részt vesz a bécsi Keresz-
tesek zászfőszentelésén. Ezerkötül el-
határozták, hogy az Urnap körmen-
ten ünnepélyesen fevonulnak. — A
katolikus Nőegylet is értekezletet tar-
tott, amelyen dr. Birtók Gyözőné ül-
vözölte a megjelenteket majd Jets An-
tálné felvasta a legutóbbi értekezlet
jegyzőkönyvét. Az előző bejelenté-
te, hogy Jetsné és Molnár Angéla a j-
tagokat gyűjtötték szep eredménnyel,
majd a jelenlévőket is erre buzdította,
utána Jets Istvánné Herceg Ferenc
Az arvízkárosultak című hársát olvas-
ta fel. Dr. Birtókné pedig felvasta
Szentmári István: Segítség című kö-
teményét, ami úgy a felolvasót, mint a
hallgatókat könnyekbe meghátozta. Az
arvízkárosultak javára gyűjtésre vál-
talakoztak; Kelemen Károlyné, Molnár
Angéla, Kelemen Jánosné, Zalyvec Ma-
tyosné, Nagy Frigyosné, dr. Beszter-
Jancsák Jánosné, Rajka Anika és
Ménesi Lajosné. Végezettel elhatáro-
zták, hogy Szentháromság vasárnapján
műsoros délutánt rendeznek.

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes "Ferenc József" keserűvizet. Reg. S. br. 15485/35.

DOROSZLOVI HIREK. Az Ön-
kéntes Tuzoltótestület vasárnap szép
ünnepességgel ülte meg Szent Florián
napját. Ebéd után a vendéglőben szen-
rencsellenesség történt. Róka Mátyás
fúzóltó megeszcsott, hanyattesett és fe-
jét az asztal sarkába ütötte. Dr. Vil-
helm Károly orvos részeseítette első
segélyben, állapota súlyos. — Áldoz-
csüörtök napján Doroszlovón 45 isko-
lászgyermek járult először az Oltári-
szentséghoz, közöttük 4 noviszádi ar-
vízkárosult gyermek. Az ünnepi beszé-
det Agatics Boldizsár plébános mon-
totta, az iskolásgyermekek énekkara
Benesik János kántor vezényletével
egyházi énekeket adott elő. — Az is-
kolászgyermek szivgárdistái Urnap-
ján anyák napját rendeznek.

**Megoldódott a koluti molnár el-
tűnésének rejtélye.** Bezdánból jelentik:
Közöltük, hogy a dunai malomból nem-
régiben nyomtalanul eltűnt Scherk Ján-
os 64 éves koluti molnár. A felkutat-
ására indított vizsgálat napokig ered-
ménytelen maradt. Most végre napvilá-
g derült a titokra, mert az idős mol-
nár holtestét Zmajevác közelében
megtalálták a Dunában. Megállapítot-
ták, hogy Scherk nem bűntény, hanem
véletlen szerencsétlenség áldozata lett.
Bezdánban temették el nagy részvét
mellett.

**Agyonszúrták a dolovói rendőr-
őrmestert.** Do ovón egy évvel eze-
lőből agyonlőttek a rendőrőrmestert.
A helyébe Sztójkov Pero rendőrőrmes-
ter jött, aki hivatalbalépése után né-
hány hetre összeveszett több dolovói
földművelővel. Követték volt Haidukovics
Száva is, akit az őrmester kint iz-
ben megfenyített, mert itt az állapot-
ban az uccán botránny rendezett. Haj-
dukovics Száva elhatározta, hogy meg-
szegényítés miatt véres bosszút áll.
Vasárnap éjszaka az őrmestert az uc-
cán megleste és földre döntötte, majd
borotvaesélével elvágta a nyakát.
Sztójkov Pero néhány perc alatt meg-
halt. A gyilkost letartóztatták.

DEBELYÁCSAI HIREK. Áldozó
csüörtökön a református templomban
56 gyermek fú-leány vegyesen feleme-
lő ünnepség keretében járult először
az Ur asztalához. — A debelyácsi
borbélyok és fodrászok tekintettel az
általános árreme kedéskoré május 10-
vel felemelték az árakat. Ugyanakkor
megalakították az Ipartestület kereté-
ben a borbély és szekezők, melynek elő-
nöke Sepsev Andriás, tagjai Deli Andriás
és Sasi Bálint, mindennemű kérelem-
mel vagy panasszal ezertul, amelyek
a borbély szakmába esnek, a fent meg-
választott bizottsághoz kell fordulni.
— Pünkösdi másnapján a Spárta volt
Babos jelenleg Komáromi kávéház-
ban nagyszabású táncmulatságot ren-
dez, melynek keretében pünkösdi ki-
rányó választás lesz. A beográdi ma-
gyar egyetemisták kitűnő képességű
jazz zenekara szórakoztatja a közön-
séget.

**Női kabátok, fűzők, melltartók,
kesztyűk és harisnyák szaküzlete;
Fischer J. és Fia, Novi Sad Trg
Oslobodjenja 2.**

TEMERINI HIREK. Az utóbbi
időben több veszett kutya túnt fel a
községben. Ezért elrendelik, hogy a
község területén levő kutyákat kötvé
kell tartani. Ha megtudják, hogy vala-
hol veszett kutya van, azonnal jelen-
"eni kell" a községbíróknak. — Herbatin
Kálmán, bácsstopolai sakk mester szom-
baton este a TSK meghívására szimul-
tán sakkversenyt tartott. A vásár-
miatt csak 8 versenyző vett részt a
mérkőzésen, amelyből Herbatin hatot
nyert, kettőt veszített. — A Temerini
Sport Klub pünkösdi vasárnap este az
arvízkárosultak javára operett előadást
rendez. Színpadhozák a Julia c. ope-
rettet. Jegyek elővételben már kap-
hatók. — A multheti anyakönyv sze-
rint születtek: Pásztor Antal, Magyar
Margit, Gabor Margit. Házasságot kö-
lött Nagy Mihály és Kiss Etel. Suhaj
István és Badinszki Borbála. Elhalt
Dujmovics Ferenc 17 éves korában.

Szines szalag

Carlton de Wiart vezérőrnagy, a
Norvegianban küzdő szövetséges
hadisereg főparancsnoka, az a tény-
leges allományu angol tőrztiszt,
aki a legtöbbször sebesült meg. A
transvaali hadjáratban szuronydö-
fés érte, a világháboruban kilen-
szer érte golyó, a balkezét Yperne-
nél veszítette el. A múlt évben tag-
ja volt a varsói angol katonai kü-
dötségnak s az utolsó pillanatban
sikerült Románián át hazajutnia.

A francia hadisereg legvittezebb
katonáit "ass-oknak" hívják. A vilá-
gháboruban főképp a repülőkö-
telékekből kerültek ki az "ass-ok",
aszerint, hány ellenséges gépet lő-
tek le, hivatalosan. Most Gamelin
főparancsnok külön rendeletben
szabályozta, hogy az "ass" cím csak
az olyan, bármilyen fegyvernem-
hez tartozó frontarcost illeti meg,
akiről legalább ötször emlékeztek
meg hadiseregarancsnok.

Az általános népszámlálás a
Szovjetunió területén Nyugat-Uk-
rajna, Nyugat-Fehéroroszország és
a Finnországtól kapott területek fe-
számítására, 170 millió főnyi lak-
osságot mutat ki. A 170 millióból
90 millió nagyorosz, 28 millió ukrán,
5,2 millió fehérorosz, 4,8 millió
őzbég, 4,3 millió tatár, 3 millió
cserkész és 3 millió zsidó nemzet-
iségű. A népszámlálásnál összesen
49 különböző neptörzset vettek figye-
lve embe.

Pozsonyban most vezették be az
automatatelefont. A pozsonyi ma-
gyar lapok panaszkodnak, hogy a
telefon néha cseppet, néha bug-
de beszélni nem lehet rajta.

Hat kilo súlyú igazgyöngyöt ho-
zott magával expedíciós utjáról
Baltimoreba W. D. Cobb amerikai
tudós és kutató. Ezt a mammut-
gyöngyöt 1934-ben találták egy
Philippin-szigeten, Palawan köz-
lében, korát szakértők ezer esztende-
dőre becsülik. Az első gyöngyhá-
szer, aki a fehérszínre akarta hozni,
belehelt a vállá közösbe s később
is csak nagy nehézség árán sike-
rült megszerezni a ritka kincsért,
mert a gyöngyhalgató súlyú tartal-
tása együtt 100 kiló lett. A
föld legnagyobb gyöngyö, pártól
ritkító szépsége ellenére sem al-
kalmos nyakdísznek, mert még
egy díjbrázónak is nehéz volna
állandóan hatkilo gyöngyöt cipel-
ni a nyakán.

Bajtársi estét rendezett legutóbb
Krakkóban a német véderő egész-
ségügyi szervezete és az este ke-
retében dr. Walbaum egészségügyi
vezető rámutatott arra, hogy mi-
lyen nagy munkát végeztek a né-
met egészségügyi szervek a leng-
yel munkások féregtelenítése ter-
ren. Ezáltal megakadályozták a ki-
ütéses tifusz elterjedését, amely
annyiszor pusztított Lengyelország-
ban, hiszen csak az 1919-es hadjá-
rat előtt 220.000 kiütéses tifuszese-
tet konstataáltak lengyel területen.
Minthogy pedig ezt a betegséget
kizárólag ruhateű terjeszti, már
ezért is nagyon fontos a féregtele-
nítés. A lengyel munkásokat, azo-
kat is, akiket a bírodalomba küld-
tek, mind féregtelenítették és így
nincs ragályveszedelem a bírodal-
omban.

Most érkezett meg Newyorkba
4 és félmillió dollár értékű svéd
arannyal a Mormacsea nevű teher-
hajó, amely azon a hajlalon futott
ki a trondheimi kikötőből, amikor
a németek oda behatoltak. A Mor-
macsea kapitánya és legénysége
végignézték, hogyan futnak be a
kikötőbe a német hajók egy nor-
vég hajó vezetésével.

SZÍNHÁZ-FILM

Pünkösdi vasárnap tarka est a noviszádi Daloskörben

Pünkösdi vasárnap és hétjón teadélután

Anyák napja Sztáramoravicán. A moravicei református KIE vasárnap este a Polgári Kaszinó színháztermében a sok gyermekes anyák felszólítására jólsikerült műsoros előadást rendezett. Dr. Dévay Lajos református esperes magas szárnyalású megnyitói beszédében méltatta az Anyák napja jelentőségét, egyben kiemelte az ifjuság buzgó munkálkodását. Szívhez szóló szavai mely hatást gyakoroltak a jelenlévőkre. Utána a KIE énekkara énekszámot adott elő, melyet a hálás közönség lelkes tapsal jutalmazott. Az Egyesület ugyyszólván teljesen új szereplőket vonultatott fel, de valamenynyien fényesen megállták helyüket és dicsőretet érdemelnek. A szerepekben igen jók voltak: Hallgató Zsuzsika mély érzéssel szavalta az »Édesanyáknak« című verset. Koestis Juliska és Plaki Zsófia nagy hozzáértéssel adták elő »Az anya« című egyfelv. színművet. Hallgató Mancikaszívhez szólóan szavalta »Nőttele gyermekem?« c. verset. Csapó Sándor, Vankó Gergely, Szurók György, Horkai Zsófia és Kósa Teréz »Házitűznéző« kétfelvonásos bohózatban remekeltek. Utána Klézer Juliska az »Akarom!« c. költeményt szavalta el. Hajdu László, Drágics Sándor, Nagy Erzsébet, Tóth Klári »Miskából városi fiu lett« című egy felvonásosban tűntek ki. Az előadást Kémeri Mariska »Édesanyák« c. szavallata zárta be. Rendezte és konferálta: Kiss Mihály. A szépszámu közönség mindvégig melegen tapsolta a szereplőket.

Az iskolán kívüli népnevelés, minden egyesület első kötelessége.

A haldokló kisenvedett, anélkül, hogy a gyóntatónak bővebb felvilágosításokat adott volna arról, hogy honnét rabolta el a gyermekeket.

A halott iratai között sem talált Lämpassy további utmutatást. Arra sem volt kilátás, hogy esetleg a komédiástrupp tagjai adhatnának bővebb adatokat, mert azok nemsokára a székesfehérvári vásár után szétszéledtek a nagyvilágba és attól kezdve az igazgató egyedül foglalkozott a gyermekrablásokkal.

Lämpassy leverten tért vissza a fővárosba: semmi újabb nyom nem került a kezébe, amelynek alapján a kis báró hollétének kinyomozását megkezdhetné volna.

Mikor az ügyvéd hazatért, az irodájában órák hosszat tanácskoztak arról, hogy mihez fogjanak ezek után.

A kis pupos körutazást akart tenni, föl akarta járnai az összes cirksuzokat, komédiástarságokat, hogy a gyermeket kinyomozza; Feri valamennyi újságokban kecsesítő hirdetéseket akart közzé tenni, — de mindezeket a tervekét alapos mérlegelés után mint céltalanokat elvetették és azzal a reménnyel vigasztalták magukat, hogy talán majd a véletlen a kezükre fog járni.

Ezalatt a báró szintén értesült Kílling vallomásától s abból ő is azt a következtetést vonta le, hogy gyermeke él. Tüstént Székesfehérvárra utazott, fölkereste Béresit, aki kezdetben újra csak hazudozott, de amikor a báró egy kissé megdölgözte a lovaglópálcával és

A polgári Magyar Daloskör ifjusági műkedvelői a dalárda bevonásával pünkösdi vasárnapján este kilenc órai kezdettel műsoros tarka estet rendeznek. Az estén a Daloskör énekkara két számmal szerepel, ezenkívül magán énekek is lesznek, a műkedvelők Lőrincz Miklós »A süket lovag« című kacagtató bohózatát adják elő.

A változatos és szórakoztató mű-

sor közben tánc lesz a nagyteremben.

A terített asztalok mellett rendezett pünkösdi esti tarka est belépti díja mindössze tíz dinár.

A Daloskör ifjusága ezenkívül pünkösdi vasárnap és pünkösdi hétjón délután négy órai kezdettel megtartja

teadélutánját.

A teadélutánon a teajegy változatlanul öt dinárba kerül.

SZENT ERZSÉBET SZÜZIHÖZ

(† 1336).

Már nyolc éve kezdted néma hervadásod,
Hogy sorsunk fiatlan átúdnak sirt ásott...
S kis szived, utolsó Géza-sarji lány, —
Koravéne minden ékszerémet lehány...

Zord apacatyolt vms: aztán fejedre,
Borult szemed már csak az eget kereste.
S bár megtépte fátylad a herceggarag,
Hogy nem adtad kezed, az esek ott maradt...

Jaj: kellett e kendő bonytörülgetésre:
A sváji priornó dehegy is kímélne...
Törisszara, jaj, de mar a szívedet...

...De fájdalmad már csak sirba rejtheted...
...S egyre halkabb ajjal sir Feléd a zsoltár:
Talán mi szívünk is Veled haldokol már...

Jaj, ne hagyd, Erzsébet, elfogni szarunk!

BODROGHY SZABOLCS

Szent Erzsébet szüz, dömés szerzetesnő, III. Endre leányának anyjén. (Tavasztató).

Izgalmas történet a száz év előtti Budapesti mélységeiből

«A bűnösök meglakolnak, a jók elveszik jutalmukat.»

(41)

höz még husz pengő jutalmat is ígért neki, ha az igazat megmondja: a volt komornyik abban az elgondolásban, hogy husz pengő mégis csak többet ér, mint husz korbácsütés, megmondotta a bárónak a szintizsta igazságot, Emil eltűnésének körülményeitől kezdve.

A báró most annyit mindenesetre megtudott, hogy fia életben van, de semmi továbbiáról nem értesült.

A saját szakállára nyomozni kezdett eltűnt fia után, de szintén teljesen eredménytelenül. Bizonyos okoknál fogva, amelyek előtte rendkívül fontosaknak látszottak, szeretete volna hatalmába ejteni a fiut, mielőtt az ellenfele kezé közé jut: az volt a szándéka, hogy az ügyvéd tudta nélkül fogja fölnevelni.

Amde, az ellenpárt mindenről jól volt értesülve, ami a báró házában történt. A kis pupos egész kémszervezetet állított fel ott és mindenről hírt adott, ami csak Lämpassyt érdekeltte.

— Most nincs más a birtokukban, — mondta Lämpassy, — mint egy elmosódott nyom. De ha egyszer megtudjuk Emil hollétét, majd meglátjuk, ki fogja hamarabb birtokba venni, én-e vagy a báró?

Az ügyvéd és a kis pupos közt megállapodás jött létre, hogy az utóbbi családjával együtt beköltözik az ügyvéd lakásába.

Ez a terv az irodába megkísérelt betörés után való napon megvalósult.

Az átköltözés mégsem történt meg egészen mostanáig, mert a pupos nővére, aki hónapokon át hősiiesen küzdött a betegség ellen, amely mindjobban eluralkodott rajta, végre is feladta a küzdelmet és ágyának esett, amelyet többé nem tudott elhagyni.

Róka nem tudta, hogy mennyire veszélyes nővére állapota és folyton azt remélte, hogy örvendetes fordulat fog beállni betegségében.

Ez volt a szerencséje. A szegény nyomorék oly szenvedélyesen sze-

Pünkösdi előadások Sztáramoravicán

A sztáramoravicei Római Katolikus Ifjúsági Egyesület színelőadást rendez a Tóth kávéház nagytermében május hó 12-én, pünkösdi első napján este 8 órai kezdettel. Színpadra kerül Stanyó Károly rendezésében az

Egy fertály föld,

vigjáték három felvonásban. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg.

A polgári Kaszinó ugyancsak pünkösdi első napján, este fél 9 órai kezdettel

műsoros estét rendez,

zene és énekszámokon kívül több vígjelenet kerül bemutatásra.

Az előadást nagy érdeklődés előzi meg, annál is inkább, mert a Kaszinónak mindig gondosan előkészített művészi előadásai közismertek.

««(IIII)»»»

Ulreich Irén szubotícai hangversenye. Dr. Miklóné Pataki Córa tanítványa, Ulreich Irén a beográdi konzervatórium absolvensé május 12-én vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja első nyilvános hangversenyét a Városi színház hangversenytermében. Műsoron komoly művészi érzékkel összeválogatott művek szerepelnek: Beethoven, Chopin, Liszt, Debussy és mások alkotásai. A fiatal tehetséges pianista első, nagy nyilvános szereplése elé várakozással tekint a közönség.

rende a nővérét, hogy enélkül nem élt volna ereje végignézni lassu haldoklását.

A szegény leány, aki jóval fiatalabb volt bátyjánál, megszokta, hogy ne mint testvér bánjon fivérével, hanem mint anya.

Még abban a korban volt, melyben a kislányok iskolába járnak, amikor átvette a háztartás gondját, amelynek egész lelkével igyekezett megfelelni.

Róka titkolt örömmel figyelte hugának asszonyos tevékenységét és minden háztartási kérdésben föltétlenül engedelmességet neki.

Erzsi állapota azonban egyre hanyatlott, tudóbaja gyorsan haladt előre, mind gyengébbnek érezte magát. A bántalom ijesztő gyorsasággal elhatalmasodott. Már alig tudott járni, amikor még mindig titkolta a betegséget, nehogy annak bevalásával bánatot okozzon testvérének.

Amikor azonban a pupos elhagyta a lakást, kimerülten esett ágyára.

A kis Artúr volt ápolója, barátja és vigasztalója.

A kis fiut a sors forgandósága, amely még egészen kicsi korában labdaként hánvta ide-oda, koráretté tette. Erzsi megbízhatott benne. Oly régóta előkészítette, hogy most már tudomást szerezhetett beteg barátnője állapotáról.

— Sohasem szabad cserbenhagynod nevelő atyádat! — szólt hozzá.

— Nem, nem, ez gyalázatosság volna! — mondta a gyermek élenken.

— Ha megtudná, mily beteg

A Doktor ur Martonoson. Pünkösdi vasárnapján a Katolikus Körben színter hozták Negyela György rendezésében Molnár Ferenc Doktor ur című színművét. A szerepeket az ifjúság kiváló műkedvelői alakítják: Doktor ur — Negyela György, Dr. Sárkány — Kiss Ilonka, Bertalan Dr. segédje — ifj. Grúk János, Lenke Sárkány sógornője — Sáfrány Ilonka, Csato rendezőfogalmazó — Szép György, Puzsér betörő — Farkas Károly, Cseresnyés — Dávida András, Földrajz tanár — Papp Béla, Igazgató — Nagy István, Marosiné nevelő — Sáfrány Pirike, Szabó leány — Faragó Martina, I. rendőr — Papp Béla, II. rendőr — Faragó Gábor, Sugó — Apró Misi, Ugyelős — Kovács István. Az előadás iránt igen nagy az érdeklődés úgy helyben, mint vidéken.

*

A Naftalin előadása Kanizsán. A kanizsai rokkantak egyesülete elhatározta, hogy pünkösdi vasárnapján az Iparosothon színháztermében előadja Helta Jenő Naftalin című háromfelvonásos bohózatát. Az előadásra a legjobb kanizsai műkedvelőket kérték fel.

*

Az »Abbé« előadása Bezdánban. Bezdán régi műkedvelőgárdája elhatározta, hogy előadja az »Abbé« című komoly háromfelvonásos drámát. A próbák már folynak, de a bemutatónapját még nem álapították meg. Az előadást Ruff István kántor rendezti.

Apróságok

A színész szemrehányást tesz a nejének:

— Husvétra megint egy csomó felesleges ruhadarabot vásároltál magadnak.

— Ugyan, szívem — mondja a feleség —, a mai divat mellett van egy nőn felesleges ruhadarab?

— Igen, Artur, a halottak mindent hallanak és amellett lelkük lenéz a földre. Miként támadhatnának föl, ha a sirban nem élnének tovább?

A gyermek reszketett.

— Igy azonban én egyedül halok meg és apád itt marad melletted. Ahányszor csak efféle hallott a gyerek, mindannyiszor keserves sírásra fakadt.

— Nem olyan borzalmasan halok meg, mint szüleid, hanem mosolyogva, mert a jó Isten elé megyek, aki előtt könyörögni fogok a te és az atyád jóvoltáért. Ha meghalok, maradjál mellettem és bármit tesz is, ne szakadjál el tőlem. Megértted?

— Meg!

— Ha sírni fog, szárítsd le könnyeit és ha rólam beszélsz, szólj mindjárt másegyletről, telepedjél a térdére és mindaddig játszáj vele és tréfálkozzál, amíg csak nevetni nem fog.

— Nem fogom elfelejteni!

— Ha az est szép lesz, mindaddig nógatnod kell, amíg sétálni nem megy veled és akkor csevegjél neki mindenféléről. Két hónap múltán már szólhatsz rólam, mert az meg fogja őt örvendeztetni. Akkor mindent elmesélhetsz neki, még betegségedről is megmondhatod, hogy három hónap óta tudtam, hogy én meg fogok halni. Vasárnap néha jőjjetek ki a temetőbe és tegyetek egy kis koszort, vagy néhány szál virágot a síromra és letelepedve beszéljétek el nekem mindent, ami a házban megessett és ami veletek történt.

— Te hallani fogod a mi beszédünket?

KÖZGAZDASÁG

A jugoszláv kenderkivitel várható alakulása

Kiviteli filalom és kompenzáció

— Saját munkatársunktól —

A jugoszláv Nemzeti Bank Kiviteli Bizottsága újabb rendeletével a meglévő belföldi készletek óvása, illetve visszatartása érdekében mindenfajta kender, kendertermék és kenderkőcfélék, kivitelére tilalmi rendeletet adott ki. A jövőben, egyelőre bizonytalan időre, ezeket a textilgyártásban ma szinte nélkülözhetetlen textiltöltőanyagokat csak akkor engedélyezheti kivitelre, ha százszázalékos kompenzációval nyersjutát, kenderfonalat, lenfonalat vagy jutafonalat hoznak be az országba. Mint őröszölünk, a fent részletezett zárt cikkek szabad kivitelére vonatkozó kérvényeket a Nemzeti Bank Kiviteli Bizottsága már e hó elsejétől kezdődően át sem veszi, történjék a kiigénylés kiállításba helyezése akár szabad nemes devizában, akár kllring elszámolásban. Mivel azonban a jutafélék és a különböző fonalak azokiban az országokban, amelyekbe a jugoszláviai kenderkivitel nagyrésze eddig irányult, csak olyan kis mennyiségben vannak, hogy ezeket a feldolgozott anyagokat nyerskender vagy kenderkóc ellenében nem lehet, vagy nem is érdemes kivinni.

a jugoszláv kenderkivitel tel-

jesen megáll.

Felmerül tehát a kérdés, mikor lesz lehetséges egyáltalában arra számítani, hogy az országban a tulajdonképpeni belföldi szükségletet ma jóval meghaladó készleteket újra, minden kompenzációs cikk nélkül ki lehet vinni, még ha csupán azokba az országokba is, amelyek kender ellenében hajlandók lesznek nemes devizával fizetni? Erre a szakkörököt erősen foglalkoztató kérdésre, beavatott helyről az alábbi felvilágosítást kaptuk:

1939-ben a kenderfélék és a kóc kivitele 173 millió dinár értékű volt. A várható új termés minden valószínűség szerint valamivel kevesebb lesz mint a tavalyi, azonban, mint már fentebb említettük, éppen a kiviteli tilalom és az előírt kompenzativ cikk hiányában az új termés idején kivételesen nagy régi készletek maradnak majd eladatlanul. A tavalyi kivittel tehát feltétlenül számíthatunk, csupán azzal a különbséggel, hogy a múlt év szeptemberi ariával szemben a nyerskender ára, majdnem megháromszorozódott. Míg ugyanis a múlt év augusztusában a nyerskender ára 1000 dinár, az év végére 2000, az 1940. év első hónapjaiban pedig 2600 dinár volt,

addig ma, a kiviteli zárlat ellenére,

a kender mázsája közel ért a 2900 dinárhoz.

Ha tehát 1939-ben a kiviteli érték 173 millióra rugott, akkor a hasonló mennyiségű kivitel értéke ma körülbelül 500 millió dinár felé haladhat.

A kivitt kendermennyiségekkel szemben, Jugoszláviának az ezen cikkért ma követelt kompenzációs termékekből behoztak:

320 vagon nyersjutát 10, 10 vagon kenderfonalat 40, 80 vagon lenfonalat 32 és 140 vagon jutafonalat 12 millió dinár értékben. Ezeknek a termékeknek behozatala valamivel túlhaladta a 100 millió dinárt.

Látjuk tehát, hogy Jugoszlávia nyersjútja, kender-, len-, és jutafonalat szükségletének értéke, ha csak a mai csucsárakat vesszük is alapul, lényegesen alulmarad a kender és a kőcfélék kiviteli értékének.

Igy tehát kétszáz millió dinár értékű új nyerskender és kenderfélék (kócok, stb.) mindenképpen szabadon mehet ki majd ez év őszén az országból még az esetben is, ha az átmeneti időre betiltott, illetve csak a megfelelő kompenzáció ellenében engedélyezendő kenderkiviteli rendelet előre nem látható okokból továbbra is érvényben maradna.

A jugoszláv árukiviteli statisztika a kenderfélék és a kóc nyilvántartását nem részletezi és minden kenderterméket a »kender« gyűjtőcsoportja alatt tart nyilván.

Lassan és puhán lecsukta a szemét és megfogta a kezét.

Jéghideg volt.

A pupost borzadályszerű érzés szállta meg, riadtan nézett feléje, hozzásietett, letérdeltem mellé a padlóra és így szólt hozzá:

— Segítsél nekem sírni Arturkám, a mi drága Erzsink sohasem fog többé fölkelni az ágyból. Meghalt.

A gyermek, megérezte, mi most a kötelessége. Atőlelte nevelőapját, csókolgatta és gyermeki édes hangon szólt hozzá:

— Ne sírj, édes drága apám, ő mondta, hogy ne engedjelek sírni, hogy szeméidből ki kell törőlnöm a könnyeket, akkor, nevetve fog letekinteni az égből.

A nyomorult fülében, mint mennyei zene hangzott ez a gyermeki csacsogás. Atőlelte a fiúcskát s még hevesebben zokogott, de ezek a könnyek már jól estek neki, az első, szerény vigasztalásról beszéltek, hogy tudniillik nem maradt egészen árván a földön...

A törvényszék fogházában pedig halálos ítéletét várta a hurokra került két gonosztevő.

Az egyik, akit rablógylókosság kísérlete során fogtak el, Lámpásy üggyvéd irodájában.

Ez volt Klein.

A másik, aki az elfogott banditát a Rókus-kórház rabkórházából ki akarta szabadítani. Aki társát, ámbár maga is az akasztófa jelöltje volt, meg akarta menteni a hóhérvétől.

(Folytatjuk)

— Igen, Artur, a halottak mindent hallanak és amellett lelkük lenéz a földre. Miként támadhatnának föl, ha a sirban nem élnének tovább?

A nagybeteg leány most hírtelen elhallgatott.

— Miért nem mesélsz még? — kérdezte a gyermek.

Az mélyen fölshajtott, lélekzete szaggatottá és hörgővé vált.

— Meghalsz! — jajdult föl a kisfiu.

Pár perc múlva ismét megszólalt a haldokló, de szava tompa és földöntúli volt.

— Artur!

— Mit kívánsz?

— Hívd elő apádat!

— Igen, igen, már megyek.

— Gyorsan, gyorsan, különben késő lesz!

A kisfiu eliramodott.

Pár pillanat alatt ott termett a pupos.

— Rosszul vagy?

Megrettenve visszatántorodott, amikor nővére arcába nézett, melyen borzasztó változás ment végbe.

— Mi van veled, Erzszi? — kiáltotta eliszonyodva.

A haldokló bátyja keze után nyúlt és szelid mosollyal mondta:

— Légy okos, Francikám és ne tedd ezt a súlyos percet még nehezebbé számomra:

Csak most jött rá a pupos, hogy milyen vigasztalan a nővére állapota.

— Nagyon beteg vagy, drága Erzsikém? — kérdezte sírva.

— Nagyon, nagyon.

— És nem tud segíteni rajtad?

— De igen, azzal, hogy nem sírj, hogy erős leszel.

— Ily ifju, ily szép és jó, — jajgatott a pupos.

— Ne sírj, Francikám, kiteped a szívemet. Résztvedet fölösleges. Félév óta megszoktam a halál gondolatát. Három hónap óta haldoklom... óh, drágám, ez hosszú, haldoklás volt!...

— Ne, ne tedd velem ezt, Erzsikém, — zokogott a pupos. — Mit kezdjek én tenélküled? Oly szálnalmas nyomorék vagyok, oly torzszülött, hogy nélküled nem élhetek. A jó Isten nem teheti ezt velem, hogy téged elszólit s itt hagy engem egyedül.

A haldokló ezekre a szavakra könnyekre fakadt.

A pupos a haldokló arcához szoritotta az arcát és a bucsuzó testvérek könnyei egymásba folytak.

A szoba sarkában térdeltem Artur és csöndesen sirdogált.

Nem mertte megzavarni a testvérek bucsuperceit.

Szent csöndesség és béke uralkodott a szobában.

Az óra egyhanguan ketyegett. Egyszerre megszakadt a pupos zokogása.

Észrevette, hogy nővére nem lélezkedik többé.

Borzadályt érzett ereiben.

Nem akart abban hinni, amit látott.

Lassan fölemelte a huga fejét...

Erzszi teste visszahanyatlott, szeméi idegenül, mereven néztek reá.

A pupos gyöngéden és reszketve visszafektette nővérét az ágyra...

Szakkö...
átlagki...
kender...
nyersk...
fészül...
lek 26...
A n...
már fe...
mind...
vidék...
kovác...
100 kg...
ra alk...
kender...
rint 2...
kőcféle...
—1600...
Ma...
juk, a...
hetőse...
kender...
ban va...
rendel...
helyze...
rad. N...
jegye...
gühh...
nem le...
tov...
A kivi...
pen a...
lettul...
egyelő...
től ta...
PUN...
VE...
Bud...
mint i...
jobb...
tékosa...
azonb...
járt...
A...
Szent...
tosan...
jugos...
nem...
négy...
pott...
pedig...
kétsze...
A...
Márta...
arato...
felett...
Egy...
Dallo...
kös 6...
tjes...
6:2...
6:4...
Ho...
PE...
1. Ju...
2. Be...
3. Zs...
4. Ot...
5. R...
6. Sz...
7. Zs...
8. Je...
9. V...
10. D...
1. Ra...
2. Wa...
3. WS...
4. Vi...
5. Ad...
6. Au...
7. FC...
8. Fa...

Szakkörökben, az utóbbi öt év...

A nyerskender mai ára, mint...

Ma, amidőn e jelentésünket írjuk...

A kiviteli árapokról ma tulajdonképpen...

PUNCSEC ES FLÓRIÁN ALICE VERESÉGE BUDAPESTEN

Budapest teniszbajnokságában, mint ismeretes, résztvesznek a legjobb jugoszláv férfi és női játékosok is...

A férfi egyesben a fiatal Papp Márta 8:6, 6:3 arányú győzelmet aratott a jugoszláv Flórián Alice felett.

A női egyesben a fiatal Papp Márta 8:6, 6:3 arányú győzelmet aratott a jugoszláv Flórián Alice felett.

Egyéb eredmények: Csikós—dr. Dallos 8:6, 4:6, 6:3, Pallada—Csikós 6:1, utána Csikós feladta, Mitics, Gábori—Asbóth, Bánó 3:6, 6:2, 6:2, 8:6, Asbóth—Fereny 6:4, 6:2.

Hogy áll a bajnokság?

Table with 3 columns: Rank, Team Name, Score

Table with 3 columns: Rank, Team Name, Score

SPORT

Vasárnap ismét három elsőosztályú bajnoki mérkőzés lesz Szuboticán

A szuboticei elsőosztályú bajnokságban pünkösdkor folytatják a küzdelmeket.

A mérkőzések közül különösen a SzAND—Bohémia találkozót nagy érdeklődés előzi meg.

arra, hogy legyőzze a SzAND együttesét és ezzel megszerezze a szuboticei elsőosztályú bajnokságot.

A rangadón kívül még két mérkőzést játszanak vasárnap. A Sport a Zrinyszki csapatát kapja ellenfelül.

A három elsőosztályú bajnoki mérkőzésen kívül még ifjúsági és II. mérkőzések lesznek pünkösdkor.

Futball-eredmények

Szabóbrár: Szabóbrári SK—Bela Zvezda (Majugyos) 3:1 (1:0), bajnoki, játékvezető Ruzmann.

B. Petrovác: Szlovácski—Janosik (Pivnica) 2:0 (0:0), másodikosztályú bajnoki, játékvezető Bramberger.

Sztáramoravica: Krivaja—Gragyanszki (Novivrbász) 4:0 (3:0), bajnoki, játékvezető Schreier.

Sztáranakizsa: Bácskogradistei AK—Szloga 4:0, bajnoki, játékvezető Radovanovic.

Berová: Bata SK—Beográdi vegyescsapat 4:1 (2:0), barátságos.

Dehlyácsa: Spárta—Kovacsicai SK 2:1 (1:1) bajnoki, játékvezető Grujin (Petrovgrad).

ASZTALI TENISZ

SZTÁRIBECSE: TTC — Novibecsei TTC 5:1. Részletes eredmények: Sándor—Bergel 21:14, 21:10, Tenner I—Gulovic 21:17, 21:12.

KUGLIHIREK

SZTÁRIBECSE: Jedinsztvo—Borbély SK 2:0 (1:0), bajnoki, játékvezető Schmidt. Kötüntek: Posa, Buruzs I és Fülöp a Jedinsztvóból, Popovics, Mészáros és Lehoczky a Borbély KK-ból.

ADA: Napred—Zanattia (Sztáribecse) 179—159, bajnoki. Jók voltak: Szalóki, Apatócki, Oláh és Gaál a hazai csapatból, Tóth, Rigó és Róth.

Bácskogradiste: Fortuna—Szabóbrári Első KK 50:0. A szabóbrári csapat nem jelent meg a kisorsolt bajnoki mérkőzésre s így a Fortuna játék nélkül nyert.

A noviezádi Gragyanszki valamennyi játékosát kérem, hogy ma, szerdán este fél 9 órai kezdettel jelenjenek meg a Beck-féle vendéglő pályáján közgyűlésre.

Rövid sport hírek

A szuboticei Motorklub közgyűlése. A szuboticei Motorklub vasárnap délelőtt fél 10 órakor a Balkán vendéglőben tartotta a rendezés év közgyűlést.

Elmaradt vasárnap az eső miatt Apatinban az Apatini SK—szombori Sport és Bezdánban a BSE—belimanasztiri Spárta barátságos mérkőzés.

A horvát válogatott vasárnap Pozsonyban, hétfőn Zsolnán vendégszerepel. Miután a Gragyanszki vasárnap országos bajnoki mérkőzést játszik Splitben, a horvát együttest a HASK, Konkordia és varazsdini Szlavija játékosai állítják össze.

A magyar-olasz teniszversenyen a magyar csapatban egyest Asbóth és Szentpéteri, párost a Gábori—Szigeti pár játszik.

Magyar-román válogatott futballmérkőzés lesz jövő vasárnap, május 19-én Budapesten a Duna-Kupáért. A magyar csapatot a szövetségi kapitány hétfőn állítja össze.

A magyar-német asztali teniszverseny 5:2 arányú magyar győzelemmel végződött. A mérkőzést Budapesten rendezték, a magyar csapat két tagja: Sós és Farkas volt.

A noviezádi Tekstil SK futballcsapata pünkösdre vidékre ajánlközik. Megkeresések az egyesület címére küldendők.

Zene- és ének-est pünkösdkor a noviszádi Katolikus Otthonban

A noviszádi Beltéri Katolikus Kör folyó hó 12-én.

Pünkösd vasárnap este 1/2 9 órai kezdettel

terített asztaloknál, táncot egybekötött, zene- és énekestet rendez a Katolikus Otthon nagytermében.

A Kör kiváló saját kamarazenekara **Vitaliani Róbert** vezényletével már az eddigi közreműködésénél is nagy sikert és tetszést aratott, mostani műsora is minden bizonnyal

várakozáson felüli lesz.

A műsor azonkívül tarkítja van ének-számokkal, szavallattal és hegedű magfűszámmal, úgyhogy minden tekintetben kielégíti nézőközönségünket. A műsor után tánc lesz. Műsorvezető a Kör ismert házi zenekara szó-gáltatja. Terített asztalok csütörtöktől kezdve válthatók **Abraham János** könyvkereskedésében. Belépti díj személyenként 10 dinár.

A részletes műsor a következő:

- a) Rossini: Az olasz nő Algírban — nyitány.
- b) Beethoven: Egmont — nyitány. Előadja a Kör kamarazenekara, Vitaliani Róbert karmagy vezényletével.
- a) Kurucz János: Reggeli; b) Kurucz János: Tudom nem ír; c) Grieg: Solveg dala. Énekli Szukola Károly. Zongorán kísér: Vlag Erzebet.
- Mees László költeménye: Péter hajója. Előadja: Milla Piroška.
- Vieutemps: Réverie. Hegedűsölő. Előadja: Rosenberger Bruno.
- a) Delibes: Coppelia-Fantázia; b) Bach: V. Magyar tánc. Előadja a Kör kamarazenekara, Vitaliani Róbert karmagy vezényletével. Előadás után tánc következik.

A Narodna Banka jelentése

Az arany betét 6.3 millióval emelkedett, a devizák 60.2 millióval csökkentek, a bankjegy forgalom 234.8 millióval emelkedett, a látra szóló kötelezvények 294 millióval csökkentek

A Narodna Banka jelentése az április 30-i helyzetről, az április 22-vel összehasonlítva, a következő változásokat mutatja:

Aktívák: Az aranyfedezet 6.3 millióval 2068.5 millióra emelkedett, a devizák 60.2 millióról 869.9 millióra csökkentek, az érepenz 54.1 millióval 364.1 millióra csökkent, a Narodna Banka bönjai 41 millióval 2.261 millióra emelkedtek.

Passzívák: A bankjegyforgalom 234.8 millióval 10.764.4 millióra emelkedett, a látra szóló kötelezvények 294 millióval 1.777.3 millióra csökkentek, a különböző passzívák 10.5 millióval 362.2 millióra csökkentek.

Az aktívák, illetve passzívák összege 13.477.3 millió dinár. A bankjegyforgalom és a látra szóló kötelezvények összege 12.541.8 millió dinár.

Az összes fedezet — tényleges értéke 3.309.7 millió dinár 26.38%-os fedezettel. A pénztárakban levő arany tényleges értéke 3.256.3 millió dinár 25.96%-os fedezettel.

Nikkelezést

vállal **HOLICSER LEO CSILLAR-ÜZEM**, Noviszád, Usztávszka 29 szám. 2743

NYILTTÉR*

Kötelességemnek tartom dr. Borkor noviszádi orvosnak hálás köszönetemet kifejezni azon önfeláldozó kezelésért, amellyel súlyos betegségeből kigyógyított.

Kohn Jakab

*) E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

TÖZSDE

NOVISZÁDI TERMÉNYTÖZSDE

Buza, búcskai és baranyai 250—252, tisztai uszály 252—254, felsőbánáti 250—252 de bánáti 248—250, szeremi és szlavóniai 50—252. Rozs, búcskai 72 kilós 2%-os 202—204. Arpa, 61/65 kilós, búcskai és szeremi 204—206. Zab, szeremi 200—202, szlavóniai 202—204. Fengeri, búcskai garantiált minőség 196—197, vrsaci paritásában 194—195, indiai paritásában 196—197. Buzaliszt, búcskai és bánáti állomásról nullás gg és g 365—375, kettes 345—355, ötös 325—335, hatos 305—315, hetes 275—285, nyolcas 175—180 szeremi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 360—370, kettes 340—350, ötös 320—330, hatos 300—310, hetes 270—280, nyolcas 175—180. Buzaliszt, búcskai és szeremi 162.50—165, bánáti jutászekókban 160—162.50. Fehérbab búcskai és szeremi 2%-os zsák nélkül 435—440. Sertézsír 25 kilós korbokban brutto nettóért 1825—1850, hordókban, netto, franko hordó 1875—1900. Irányzat: változatlan. Forga om: közepes.

SZOMBORI TERMÉNYTÖZSDE

Buza, búcskai, Szombor környéki, búcskai, Noviszád környéki, szeremi, szlavóniai, felsőbúcskai 248—250, bánáti 246—248, felsőbánáti 248—250. Tiszta, búcskai uszályból 252—254, tisztai bánáti uszályból 252—254. Rozs, búcskai vasút 192—194, szeremi és szlavóniai 193—195. Arpa, búcskai 63—64 kgs 204—206, szeremi 63—64 kgs 204—206. Fengeri, búcskai új vasút prompt. 193—195. Bab, szokvány 435—445. Buzaliszt: Nullás gg és g 365—385, kettes 345—365, ötös 325—345, hatos 305—325, hetes 275—295, nyolcas 180—165. Korpa, prompt, búcskai és szeremi 170—175. Sertézsír, új nagyhordókban: 18.50—19, új középhordókban 18.75—19.75, új kishordókban 18.75—19.75, korbában brutto nettóért: 18—19. Füstölő szalonna: 17—18, sózott szalonna pafa és hasalja nélkül: 16.50—17.50, irányzat: változatlan.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZÁRI VEK

Zürich: Beograd 10, Paris 8.60, London 15.18, Newyork 44.6, Brüsszel 74.80, Mi áno 22.50, Amszterdam 236.75, Berlin 178.82, Szófia 5.50, Bukarest 2.37.

Venusz hogyha földre szállna, DESZANKA krémet használna. (Kérjen ingyen mintát.)
JUGOFLORA A. D. BEOGRAD
Cetinjska ul. 26.

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1 — dinár, vastagbetűs 2 — dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12 — dinár. Hirdetéseket a másnap lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig vesszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

Városi Mozi, Szubotica

Hétitől—szerdáig
Francia filmek a cári Oroszország tündökleséről és bukásáról

Doni kozákok

(La brigade sauvage)

Egy kozákliszt szerelmi regénye, amelynek a világháború a forradalom és az emigráció festi veres háttérét

Főszereplők:

VERA KORENE
CHARLES VANEL

Roger Duchesne, Trubecóv herceg és a Doni kőzakkócs

Gazdag pótműsor!

Harmincöt

»Ne legyen Ön ebben Tamás: — NÖVNYHARMAT és semmi más! Ára palakkban boltokban 14 dinár. Csak zöld üvegben valódi, nem fog benne csalódni! 1879

ALLAST KERES

PENZBESZÉDŐ, IRÓDASZOLGA, VAGY KAPUS minőségben alkalmazást keres megbízható fiatal ember. Cím a kiadóban. 2745

ELADÓ

GLCSÓN ELADÓ új ház a Kraxner-utón: 2 szoba, konyha, spic. Cím a kiadóban. 2751

ELADÓ 100 méterháza prima ernivaló piros krumplic, mázsánsként 150 dinárért. Dinka Jozsef, szabó. Senta, Föter. 2753

Szülő

Kamenicán a legbiztosabb befektetés. Felvilágosítást szövelhet ad »Vardara«, Noviszád, Vilsonov trg 7. 2703

KIADÓ

KOMFORTOS háromszobás lakás június 1-re kiadó. Noviszád, Ilje Ognyanovicza 10, Schultz-ház. 2738

ISTALLO és fő szer lakással kiadó. Bövebbet: Jójics Milos, Noviszád, Rumenaeska 35. 2754

MODERN háromszobás lakás esendes kertés udvarral, ujonnan átalakítva, szép terasszal azonnal kiadó magas fő szinten és egy ugyanilyen lakás az első emeleten. Cím: List Kučevićnik, Noviszád, Carinszka 13. 2755

A város központjában különbejárható **BUTOROZOTT SZOBA**, azonkívül 2 szoba, konyha **LAKÁS**, trodának is alkalmas, kiadó. Cím megtudható Kardos hirdetővállalatnál, Kr. Petra II, 25 szám. 2753

KERESLET

110 VOLTOS 1/2 lóerős kétfázisú motort keresek megvételre. Popovics, Noviszád, Doszitejeva 16. 2756

JÓKARBAN levő modern gyermekkosci megvételre kerestetik. Cím a kiadóban. 2751

URANIA MOZI, Noviszád

MA:

Az erőszak győz

Gustav Fröhlich, Maria Andergast Theo Lingen

KÜLÖNFELE

PAPLANOKAT KESZITEK pelyhéből, vattából és gyapjuból. Ugy utak, mint régiek átdegozását vállalom. Bulyovesics Beláne, Noviszád, Lupa Bartua 53 (volt Magyar ucca). 2491

KUKORICAÜLTETŐK, vetőgépek és műszaki cikkek a legolcsóbb áron kaphatók **SEZENES VASÚZLETBEN**. 459

DR. FILIPON CREM a legjobb és legelterjedtebb nappali krém. Kapható: gyógyszertárakban, drogériákban, háztartásokban és kereskedésekben. **APOTEKA KUCHLER, VRSAC**. 2474

SZEPLOT, pattanást hámlást, orrvörösödést és más arcbajatlanságot gár tégelyi használata után biztosan elűntethet **DARUVARI** krém minden székületben kapható. Háromszobos nagy doboz 15 — kis doboz 7.50 dinár. Postán küldi: **BLUM** gyógyszerár. Szubotica.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL!

FIAT **AUTOUNION**
DKW WANDERER
AUDI-HORCH
PIRELLI-AUTOGUMI
AUTO ALKATRÉSEK ÉS FELSZERELÉSEK
AUGUST KUTALEK-NOVISAD
KRALJA PETRA II. 64.84. TELEFON 31-06
WARTA ACCUMULÁTOR **WALVOLIN** AUTÓ-OLAJ
ALLANDÓ NAGY PAKTÁR ÚJ ÉS HÁRSZÁLT AUTÓVÁN

KENEDICH KÁROLY
angol írszabó
SUBOTICA
Strossmayerova 11.

LILAS CREME, melyet már 40 éve készítenek egy nappali mint éjjeli használatra, mindig friss, a legjobbnak és legbiztosabbnak elismert porisztító és bőrfiataltó szer. — Készíti **Mr. L. Gayer** gyógyszerész **Zagreb, Ilica 79**. Minden gyógyszertárban és drogeriában kapható. Postai székület naponta. Kérjen mindig kifejezetten friss **Gayer-féle Lilas Cremet Zagreből, Ilica 79**. **LILAS CREME** használatához a Lilas szappan és Lilas puder minden színárnyalatban ajánlatos.

Reggeli Ujság
Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-27, éjjel 20-58
Felelős kiadó: **Andreo Dezső**
A kiadóhivatal telefonszámja: **Előfizetés:**
Pretplata — Előfizetés:
Egy óra . . . . . 26 — dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három óra . . . . . 80 — dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre . . . . . 160 — dinár
(kihordó útján 172 din.)
Irási svakodnevno — Megjelenik naponta
Post.čekovni račun — Postacsekk száma:
Beograd, 59.754, Zagreb, 46.692